Âlî iktısat şurasının yeni teşkilât lâyihası yakında mec lise verilecek. Mimar Sinan için büyük ihtifal yapılacak.

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri : Siirt Meb'usu MAHMUT

Geçen gün Berlin sokaklarında patlayan bombanın siyasî bir suikast fikrile atıldığı anlaşılmaktadır.

FIATI 5 KURUŞTUR | 9 uncu sene No. 2919 | PAZARTESİ 26 MART 1934 | Tel: Müdür: 24318, Yazı işleri müdürü: 24319. Idare ve Matbaa : 24310.

Nafia Vekâletinin Halk lehine icraatı

ANKARA, 25 Mart

Cümhuriyet eserleri ile yaşar. Ve bunun içindir ki, Türk cümhuriyetinin kökleşmesi için girişilen ikinci on senelik çalışma seferberliğinin başında nafia işleri mühim bir yer tutmaktadır. Hükûmet merkezinde yeni devlet daireleri mahallesi kurulurken, devlet makinesinin her bir şubesi daha kudretli ve bugünün ihtiyaçlarına uygun bir teşkilâtla memleket ve millet işlerini görmeğe hazırlanıyor. Önümüzdeki yazdan itibaren peyderpey yeni binalarına yerleşmeğe başlıyacak olan vekâletlerin baş koltuğunu işgal eden millet vekillerinde hâkim olan zihniyet budur. Muhterem Afyon meb'usu Ali Beyin Nafia vekâletine geçtiği gündenberi bu vekâlette göze çarpan faaliyet ve icraat ta bunun bir misalidir.

Halk hükûmetinin bir rüknü sıfatile Ali Bey nafiada en başta halkın dertleri ile uğraşmak, bu işlere salim bir istikamet vermek; ve halkı korumak gibi yüksek bir gaye ile harekete geçmiş bulunuyor. Âmme işlerini görmeleri için birer imtiyazla kendilerine verilen salâhiyet ve hakkı sadece öz menfaatleri için kullanan bazı şirketler, anlaşılıyor ki bugün ve bugünden sonra başı boş bırakılmıyacaklar, devlet otoritesini yanıbaşlarında kendilerini mürakabe eder göreceklerdir. Son haftaların hâdise ve kararları, halk lehine böyle *mes'ut bir manzara* arzediyor.

Telefon şirketi abonelerinden aldığı fazla paraları iade edecektir. Tramvay şirketi mukavele hükümlerini tatbik etmediği için hem aldığı fazla paraları iadeye, hem yapmasını teahhüt ettiği yeni hatlar karşılığı olarak yükselttiği ücretleri tenzile davet olunacaktır. Şirket, 1926 mukavelesile tesisini teahhüt ettiği yeni şebekelerden yalnız Fatih - Edirnekapı yolunu yapmış ve halktan topladığı munzam paradan belediyeye istimlâklere karşılık olmak üzere yüz elli bin lira vermekle iktifa etmiştir. Şu halde halkın senelerdenberi fazla olarak ödediği milyonlarca liralar şirket kasasında birikip durmuştur. Şirkete soruluyor:

— Teahhüdünüzü neden yapmadınız?

Cevap veriyor:

— Belediye istimlâkleri yapmadı da ondan!

Bu, teahhüdünü yapmaya azmetmiş bir müessesenin vereceği cevap değildir.

Gene imtiyazlı şirketlerin umumî masrafları tetkik olunurken, bunların bazılarında fuzulî masraflara tesadüf edilmiştir. Devam edecek olan tetkikler bu gibi masrafların umumî tarifelere tesir derecelerini meydana çıkaracaktır. Bir çok şirketlerde sırf muayyen şahıslar için ihdas olunmuş mevkiler için ödenen yüksek paralar vatandaşlara neden yüklensin? Açılmış olan *mücadele*, halkı böyle manasız bir yükten de kurtaracaktır.

Komiserlik, her münasebetle ifade ettiğimiz gibi bir sinekür olmaktan çıkarılacaktır. İktısat vekâletinin komiseri olsun, Nafia vekâletinin komiseri olsun; alelâdelik devletin şirketlerdeki komiserleri vazifelerinde ehil ve istikametleri müsellem kimseler arasından seçilecektir. Nafia vekâleti yeni teşkilâtında mürakabe işlerine lüzumu kadar ehemmiyet verecektir. İstanbul ve İzmir gibi büyük şehirlerde ihdas edilecek olan *Başkomiserlikler* murakabeyi takviye edecek birer teşekkül olacaktır. Bir vatandaşı, cüz'î bir maaşla yüksek sermayeli bir şirketi veya şirketleri mürakabeye memur etmek gibi; tatbikatta hazin tecelliler gösteren usule de her halde nihayet verilecektir.

Mecdi SADRETTIN

Fethi Bey geldi

Londra sefirliğine tayin edilen eski Paris sefiri Fethi Bey, dünkü trenle Ankaradan şehrimize gelmiştir. Fethi Bey, önümüzdeki çarşamba günü, yeni vazifesi başına gidecektir.

Nafia yeni bir teşkilât ile çalışmaya hazırlanıyor

Yeni teşkilâtın şeklini tespit eden bir kanun lâyihası hazırlandı

Devlet demiryolları ve limanları memurlarının vaziyetleri için tedbirler

ANKARA, 25 (Telefonla) — Nafia vekâleti yeni bir teşkilât kanunu lâyihası hazırlamaktadır. Bu teşkilâta göre, vekâletin demiryollar ve limanlar, şoseler ve köprüler, sular, Nafia şirketleri umum müdürlükleri ismi altında dört umum müdürlüğü olacaktır. Lâyihanın bariz hususiyetlerini de, Nafia vekâletinin meşgul olduğu ve olacağı işler hakkında vazifelerini tarif ve tesbit eden bir maddenin ilâvesi teşkil etmektedir. Vekâlette müsteşarlık, hukuk müşavirliği, hususî kalem, neşriyat ve tercüme, evrak müdürlükleri gibi malûm kısımlardan başka bir muhabere ve bir tarife müşavirliği ihdas edilmektedir. Tarife müşavirliği, memleketin iktısadî vahdetine uygun bir teşekkül olacak ve bu müşavirliğin başına bir ecnebi mütehassıs celbolunacaktır. Devlet demiryollarında tetkikat yapan ve bir rapor hazırlayan M. Bell'in tarife

(Devamı 6 ıncı sahifede)

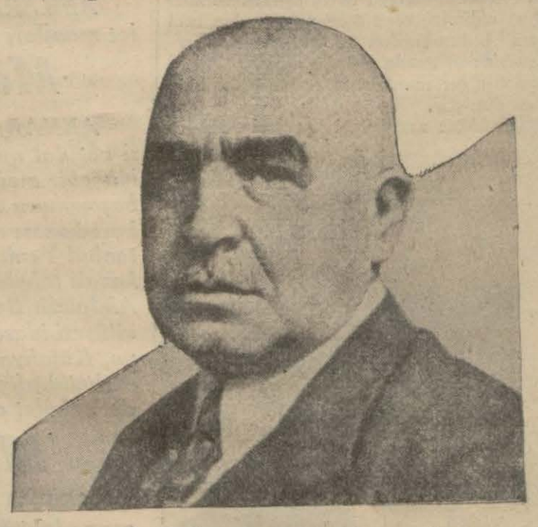

Nafia vekili Ali Bey

Arazi vergisi değişiyor

Hükûmet hazırlanmakta olan yeni lâyihayı yakında Meclise verecek

ANKARA, 25 (Telefonla) — Maliye vekâleti yeni bir arazi vergisi kanunu lâyihası hazırlamaktadır.

Malûmdur ki bugün arazi vergisi çok eski tarihlerde yapılmış tahrire müsteniden kıymetler üzerinden alınmaktadır. Diğer bazı resim ve vergilerde olduğu gibi, bu eski kıymetler son senelerin rayicine göre tezyit ve altı misline iblâğ edilerek vergiye esas tutulmuştur. Muhtelif tarihlerde, memleketin muayyen mıntakalarında kıymetleri azalıp çoğalan yerlerin, hususî tadilâtla kıymetleri, eski tahrir kıymetlerinden çok mütehalif bir manzara arzetmektedir.

Bir kaç sene evvel meclisten çıkan 1651 numaralı kanuna müsteniden bazı kazalarda yapılan tecrübe tahriri, beyannamelere istinat gibi mikyasın isabetsizliği sebebile; beklenen neticeyi vermemiş, diğer cihetten zamanla memleketin bazı mıntakalarında arazi kıymetlerinin çok düşmesine mukabil bazı mahallerde arazi, bağ, bahçe, bostan gibi yerlerin kıymeti yükselmeğe başlamış ve hususile istilâ veya yangın sebeplerile bir çok yerlerde yeniden vergi kayıtlarını tesis zarureti hasıl olmuştur.

Bugünün ihtiyaç ve vaziyetine uygun surette hiç olmazsa bazı vilâyetlerde arazinin yeni esaslar dahilinde ve hakikî kıymetleri tayin edilmek suretile tahriri halk ve hazine menfaati için zarurî bir tedbir olarak düşünülmüş ve yakında Millet Meclisine verilecek yeni lâyihanın hazırlanmasına bu maksatla başlanmıştır.

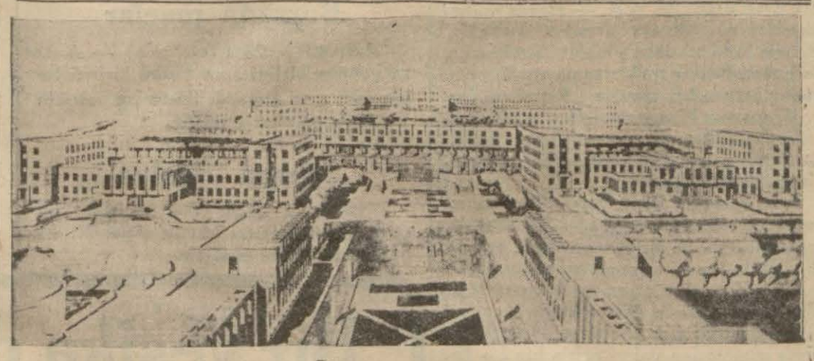

Ankarada resmi daireler mahallesinin alacağı sekli gösteren kroki

(İlk plânda sağda Adliye ve solda Temyiz. Adliyenin üstünde İktısat ve Ziraat Temyizin üstünde Nafia İktısat ile Nafianın üstünde Dahiliye sağında Jandarma kumandanlığı solunda Emniyet Umum müdürlüğü.

Krokide görülen sütunların üzerine cümhuriyet devrinin mühim tarihleri yazılacaktır. Dahiliyenin önü miting mahalli olacak ve taş kürsüler bulunacak, vilâyetleri temsil eden sütünlar olacak. Arkada müstakbel meclis, Başvekâlet, Hariciye Riyaseticümhur binaları. Adliyenin altına Maarif, Temyiz mahkemesi binasının altına ileride Ziraat Vekâleti yapılacaktır.)

Ankara için 7 senelik bir imar plânı hazırlandı

Programın tatbikı için 3,5 milyon lira sarfına lüzum var

ANKARA, 25 (Milliyet) — Ankara îmar müdürlüğü şehir plânının tatbikatına muntazam bir çığır vermek maksadile bir plânlaştırma programı hazırlamıştır. Müdüriyet, plânlaştırma mesaisini yedi seneye bölerek bundan her sene yapılması lâzım gelen işleri

(Devamı 5 inci sahifede)

Ankarada toplanan İş Bankası heyeti umumiyesinden iki intiba: İdare meclisi reisi Mahmut Bey içtimaa riyaset ediyor ve hissedarlar raporu dinliyorlar.

MİLLİYET

Sayğı değer okurlarının bayramını en derin hislerile kutlularken salı, çarşamba, perşembe günleri çıkmayacağını, neşir vazifesini o günlerde Fransızca nushası olan La Turquie'*nin ifaya devam edeceğini arzeder.*

Âlî iktısat şûrası

Yeni teşkilât lâyihası yakında Meclise verilecek

ANKARA, 25 (Milliyet) — Âli İktısat Meclisinin yeni teşkilâtına dair hazırlanmış olan kanun lâyihası hakkında vekâletlerin mütalealeri alınmıştır.

Bu mütalealardan istifade edilerek lâyiha üzerinde lâzım gelen tadiller yapılmaktadır. Hükûmet lâyihayi önümüzdeki haftalarda Millet Meclisine sevkedecektir. Bu lâyihada âli iktısat meclisine yüksek iktısat şûrası ünvanı verilmektedir.

Başvekil İzmire gidiyor

İzmir gazetelerinin verdiği malûmata göre Başvekil Paşa Hz.nin gelecek hafta İzmiri şereflendirmeleri ihtimali vardır. Başvekile, bu seyahatinde dahiliye vekilile İzmir ve civar vilâyetler mabusları refakat edecektir. Bu ziyaret tahakkuk ettiği takdirde Başvekil Paşa Hz. İzmirde bir hafta kalacaklar ve tetkikatta bulunacaklardır.

Kadınlar kongresi

Lâtife Bekir Hanım izahat veriyor

Bir hafta evvel Ankaraya gitmiş olan İstanbul Kadınlar Birliği reisi Lâtife Bekir Hanım dün sabah şehrimize dönmüştür. Lâtife Bekir Hanım dün bir muharririmize bu seyahati hakkında demiştir ki: "— Ankaraya, 1935 senesi içinde İstanbulda toplanacak beynelmilel kadınlar birliği kongresi işlerini halletmek üzere gitmiştim. Kongrenin toplanması için hazırlıklar ikmal edilmiştir. Bu husus için lâzım gelen tahsisat ta temin edildi.

Lâtife Bekir H.

Kongre Yıldız sarayında toplanacaktır. Kongreye dünyanın her tarafından bir çok kadın heyetler gelecektir. Kongrenin mayıs ayı içinde toplanması muhtemeldir.„

Nafia Vekâleti

Tramvay şirketine yeni bir emir verdi

Nafia vekâleti tramvay şirketine yeni ve mühim bir emir tebliğ etmiştir. Bu emirde tramvay arabalarına fazla yolcu alınarak izdihama ve halkın rahatsız olmasına meydan verilmemesi bildirilmiştir.

Tramvaylara, arabaların istiapları derecesinde yolcu alınacaktır. Şirket, hükûmetin bu emrini yol memur ve müfettişlerine tebliğ etmiştir.

Şirket ayrıca arabalara da ilânlar yapıştırmıştır.

Italyada

Yeni meb'usan meclisi intihabatı başladı

ROMA, 25 (A.A.) — İntihabat çok kısa sürmüştür. Bu son günlerde, umumî meydanlarda ve faşist fırkasının mahalle ocaklarında sık sık toplantılar olmuştur.

Nazırlar, eyaletleri dolaşarak nutuklar irat etmişlerdir.

İntihabat, daha ziyade reyiâm mahiyetini arzetmiştir. Rey puslalarında yalnız: Evet, hayır.. yazılıdır. Zira, arzolunan intihap listesinde, büyük faşist meclisi tarafından namzetlikleri tesbit edilmiş bulunan 400 mebusun ismi vardır.

Bugün intihabı hitam bulacak olan meclis, yerinde kalıp kalmıyacağını ve kalmadığı takdirde korporatif bir meclise terki mevki edip etmiyeceğini kendi kararlaştıracaktır.

ROMA, 25 (A.A.) — İtalyada bugün mebus intihabı yapılmaktadır. Sokaklar son derece kalabalıktır.

Pek çok kimseler rey vermek hakkından istifade ediyorlar. Müntehipler umumen kara gömlek veya üniforma giymişlerdir. Şehir civarında türküler çağıran genç faşistlerle dolu süslü kamyonlar yollarda gidip gelmektedir.

M. Mussolini bu sabah, vali ve belediye reisi ile birlikte polis meydanına giderek, sandığa rey atmıştır. Halk, başvekili alkışlamıştır.

Yunan bayramı

Yunan Cümhuriyetinin onuncu yıldönümü

Bütün Yunanistanda üç gün muazzam tezahürat, şenlikler yapılıyor

Dün Yunanistanın milli bayramı idi. On sene evvel Yunanlılar krallığı devirmişler ve yerine halkın ve hakkın rejimi olan Cümhuriyeti idareyi kurmuşlardı. Bütün Yunanistan şimdi üç gün onuncu yıldönümünü muazam tezahüratla tesit edecektir. Bu münasebetle şunu gözönünde tutalım ki Yunanistanın son Cümhuriyet tarihi Türkiyenin Cümhuriyet tarihile beraber doğmuş ve beraber büyümüştür. Ve hemen iki dost memleket biribiri arkasına Cümhuriyetin onuncu yıldönümünü kutlulamışlardır. Bundan dolayı tarihten alacağımız büyük bir ibret dersi vardır: İki memleket saltanat ve krallık idareleri zamanında hemen daima biribirlerile hali ihtilâfta ve münazaada oldukları halde Türkiye ile Yunanistan arasındaki münasebat ancak Cümhuriyet idarelerinden aldıkları feyiz sayesinde inkişaf edebilmiş ve yalnız eski hususiyetlerin izalesile kalmamış, büsbütün dostane bir şekil almıştır. Bu müddet zarfında iki memleket arasındaki temaslar ve dostluklar gerek siyasî, gerek içtimaî ve gerek iktısadî sahada artmış, iki memleketin ricali devleti sanki kendi yurtlarında dolaşıyormuş gibi büyük bir huzur ve emniyetle mütekabil ziyaretler yapmışlardır. Ne garip bir tesadüftür ki gene saltanat ve krallık idarelerinin bize düşman olarak tanıttığı ve sevkettiği çok mühim Yunan ricali hükûmetinin ve devletinin Cümhuriyet devirlerinde bize hakiki dost olarak teveccüh ettikelrini, kırmak istedikleri kola yalnız dostâne değil ayni zamanda kardeşane el uzattıklarını gördük. Geçen sene zarfında yapılan Entente cordiale bunun en bariz delili değil midir? Yunanistanda Cümhuriyet devri bazı kimselerin şahsî husumetlerine bütün milleti râmetmekten kurtarmış, o şahısları milletin arzusuna bağlamıştır. Bu münasebetle çok yakın dostumuz olan Yunanistanda bunu görmekten mütevellit sevincimizi burada alenen söyliyebiliriz. Nihayet şurasını da beyan edelim ki; biz Cümhuriyetçiyiz. Cümhuriyet rejiminin dünyada kökleşmesini isteyen bir milletiz. Bunu Yunanistanda görmek te bizim için prensip noktai nazarından ayrıca memnuniyeti mucip bir hâdisedir. Dost Yunan Cümhuriyetinin onuncu yıldönümünü tebrik eder ve bu Cümhuriyetin Yunan medeniyetinin mazisi kadar uzun ve devamlı olmasını temenni ederiz.

● ● ●

Bayram Nasıl Geçiyor?

ATİNA, 25 (Milliyet) — Bu sabah Atina ahalisi top sesleri ve borazan seslerile uyandı. Çünkü bugün Yunanistanda Cümhuriyet ilânının onuncu yıldönümü idi. Bayram neşredilen program mucibince daha dünden başlamıştı. Bütün Yunanistan şimdi ayak tadır ve Cümhuriyeti tesit etmektedir. Evvelâ Metropolitane klisesinde yapılan dua ile merasime başlandı. Bu merasimde Metropolidin ve Sen Sinodun huzurile dualar okundu. Duada Reisicümhur, hükûmet erkânı, meclis reisleri, fırka liderleri Atinada bulunan mebusan ve âyan azası, siyasî ve askerî makamlar rüesası, Üniversite profesörleri, sefirler, muhtelif teşkilâtın heyeti murahhasaları ve bir çok resmî zevat hazır bulunuyorlardı.

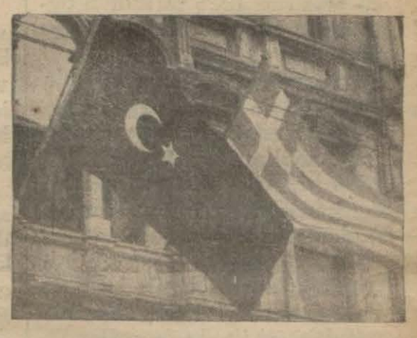

Muhtelit Mübadele komisyonunda dün Türk - Yunan bayrakları bir arada dalgalanıyordu.

Duadan sonra resmî zevat tarafından meçhul askere çelenkler kondu ve müteakiben resmî geçit başladı. Resmi geçite Atinada mevcut bütün piyade, topçu, süvari kuvvetleri iştirak etmişti. Bu esnada Yunan tayyareleri ve beş tayyareden mürekkep Türk hava filosu Atinanın üstünde alçaktan uçuyordu. Asker kuvvetlerini askeriye ve bahriye mektepler talebeleri, talebe teşkilâtleri, mekâtibi aliye talebeleri, orta mektepler, harp ma-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Dil seferberliği bütün hızıyla devam etmektedir

Cemiyet 4 anahat üzerinde çalışıyor

Tarama dergisinin ilk formaları basılmaya başlandı, yakında dağıtılacak

Türk Dili Tetkik Cemiyeti umumî kâtibi İbrahim Necmi Bey, şehrimizde Devlet matbaasında basılmakta olan tarama dergisi işleri ile meşgul olmaktadır. Dün bir muharririmiz İbrahim Necmi Beyle görüşmüş ve cemiyetin mesaisi hakkında malûmat istemiştir. Aldığımız malûmata göre: Türk Dili Tetkik Cemiyeti çalışmalarını düzgün olarak ve sıkı sıkıya ileri götürmektedir. Cemiyetin 1934 - 1935 çalışma programında başlı olarak dört nokta vardır.

Bunların birincisi tarama dergisi, ikincisi karşılıklar kılavuzu, üçüncüsü derleme dergisi,, dördüncüsü de mektep dersleri ilk ıstılah listesidir. Bu dört ana hedefe göre ileri yürümek üzere tedbirler alınmış ve çalışma yolları belirtilmiştir. 1 — Tarama dergisi, hazırlanmış, Devlet matbaasında basılmağa da başlanmıştır. Tarama dergisinin tam adı (Osmanlıcadan türkçeye söz karşılıkları tarama dergisi) dir. Bu dergide dilimizde kullanılan yabancı sözlerin öz türkçe karşılıkları gösterilmektedir. Bu karşılıkları toplamak için geçen yaz Univresitede muallimlerden bir grup, çalışarak cemiyetin elinde bulunan 126 bin halk ağzından toplanmış derleme fişini taramış, bundan başka yerli ve yabancı 150 kadar lûgat ve kitap ta taranılmıştır. Dergi bütün bu kaynaklardan gelen karşılıkları gösterecektir. Bu karşılıklar arasında seçme yapmıyacaktır.

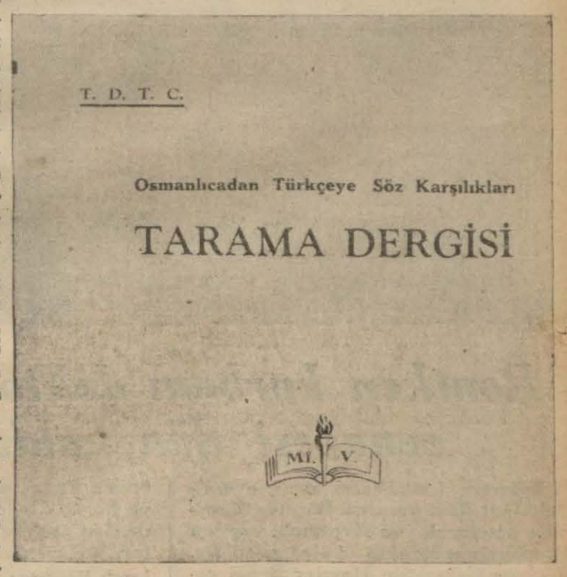

T. D. T. C.

Osmanlıcadan Türkçeye Söz Karşılıkları

TARAMA DERGİSİ

M. İ. V.

Tab'ına başlanan tarama dergisinin kapağı . .

Karşılık klavuzu

2 — Tarama dergisinde çıkan karşılıklar, edipler, muharrirler, muallimler ve diğer mütehassıslar tarafından görüldükten sonra karşılık seçme işine başlanacak ve bu defa dilimizde çok kullanılan yabancı sözlerin kat'i türkçe karşılıkları konulacaktır. Bu karşılıklar (Osmanlıcadan türkçeye karşılıklar kılavuzu) adiyle basılacaktır.

Derleme dergisi

3 — Derleme dergisi basılmakta

(Devamı 5 inci sahifede)

Tarihten Parçalar: 12

ÇANAKKALE!

Yazan: Amiral Sir Roger Keyes

Periskobun 20 kadem ötesinde büyük bir mayn!

5 Haziranda "Port Main" motörüne arız olan bir sakatlık ve mutavassıt şaftin çatlaması dolayısiyle tahtelbahirn avdeti muvafık görülmüş. Nasmith 7 Haziran tarih'nde avdet yolunu tutmuş. Mare civarında demir üzerinde bir nakliye gemisi görmüş. Tahtel bahirde daha iki torpil varmış. Sa hile düşmek tehlikes'ni göze aldırarak sakat gemisini Nareyi dolaş mış. Nakliye gemisini torpilleyip batırdıktan sonra, Boğazın altından yo'una devam etmiş.

Nasmith, K'litülbahiri dolaşır dolaşmaz geminin gidişinde gayri tabii bir hal gördüğünü söyliyor. Kendisi bunu suyun kesafetin'n değişmesine atfetmiş.

Bir saat sonra sanki tahtelbahir karaya çarpıyormuş gibi bir gürültü iş'tmiş. Fakat Nasmith suyun derinliğinde karaya çarpmanın mümkün olmıyacağını bildiğinden gürültünün sebebini tahkik için 20 kadem irtifaa yükselmiş ve periskopun 20 kadem ilerisinde büyük bir mayen görmüş. Bunun üzerine bir saat daha 30 kadem derinl'kten yoluna devam etmiş. Kumkale haricine çıktıktan sonra gemiye tam yol vermiş.

Nasmith'e Viktorya nişanı

Amiral o gece Bahriye nezaretine telgraf çekerek Nasmith'e Viktorya sal'p nişanı verilmesi için isminin krala arzını istedi. Eğer nezaret bu talebini isaf etmediği takdirde Sir İan Gelibolu ordusu namına krala bizzat telgraf çekerek Nasmith'e nişan verilmesini istirham edeceğini söyledi.

* * *

25 Haz'ran 1915 tarihinde öğleden sonra pek tatlı bir zaman geçirdik.

Bunu o zaman yazdığım bir mektupta şöyle tasvir ediyorum:

" Amiral, erkânı harbiyeye mensup bazı zabitan, b'r de ben, bir muhribe binerek Anzac sahiline gittik. Sahile yaklaştığımız zaman üzerimize ateş açıldı. Sahilde herkes bize bakıyordu. Türkler daima yeni gelenleri böyle istikbal ederler; fakat bu sefer yalnız bir kaç tüfek ateşi ile iktifa ettiler.

"Brighton" sahilinde karaya çıktılar. Yüz kadar asker denizde banyo yapıyordu. Hepsi de analarından doğdukları kıyafette idiler! Düşmanı tarassut için gözcüler koymuşlardı. Ilk kurşun atılınca derhal bir ıslık çalıyor, bunun üzerine herkes koşarak sipere kaçışıyordu. Hiç bir şeye zerre kadar ehemmiyet vermiyorlar, neşelerini hiç bozmıyorlardı. Mermiler düşmeğe başladı mı etraftan kahkahalar yükseliyordu.

"Bir gün evvel bir mermi dört kişiyi öldürmüş, 4 kişiyi yaralamıştı. Fakat kimsenin aldırdığı yoktu.

"Karaya çıktığımız zaman, bir saat evvel 5 pusluk bir merminin bir mavnada çaprazvari açtığı delikleri gösterdiler.

"Jeneral Birdwood o sabah denizde banyo yapıyormuş. O civarda yıkanan askerler arasına bir mermi düşmüş.

"Bazan mermiler hendeklere düşer. Geçen gün bir mermi böyle bir hendeğe düşmüş. Hendeğin iç'nde bir kaç asker varmış. Merminin infilâk kabiliyeti pek fazla yükselmiş. Birbiri arkası sıra hendekten adamlar dışarı çıkmış. Etraftan yüksek kahkahalar kurtulanları tebrik etmiş. Hendeğin içinde bir iki kişinin ölüp yaralandığına kimse ehemmiyet vermemiş".

Yeraltı seferlerde tenezzüh

Jeneral Birdwood b'zi karşıladı ve bize her yeri gezdirdi. Bu gezinti dört saat sürdü. Dünyada hiç bir şey, hattâ zehirli gaz bile (parmağınızı tahtaya vurunuz!) onları yollarından çeviremez. Burası cidden görülecek b'r yer. Tepeler de taraf taraf siperler, tüneller açılmış. Bu cidden harikulâde bir iş. Düşünün ki, yer altında en aşağı bir mil mesafe katettik.

Bir sefer bir tünelden gidiyorduk. Orada b'ze bir de delik gösterdiler. Birer birer başımızı bu delikten çıkarıp baktık. Burası bir buğday tarlasının ortası idi. Ayni zamanda düşmana da pek yakındı.

Siperlerde periskop anbarları var

Asker o kadar dikkatsiz davranıyor ki, son derece mahfuz olan bu siperlerde bile her gün zayiat veriyorlar. Bazan aynaya kurşun isabet ediyor, ayna parçalanıyor; bir çok kimseler de bu suretle cam kırıklariyle yaralanıyorlar.

Avusturya ve yeni Zeland kıtaatı Birdwood'u seviyorlar. Jeneral daima siperlerde bulunuyor ve herkese söyliyecek bir söz buluyor. Siperler gayet temiz ve güzel. Bunları yaparlarken öyle kurnazca şeyler düşünmüşler ki... Bu siperlerden daha temiz bir siper tasavvur etmek imkânsızdır.

Bu ziyaret benim için çok hoş bir "Sürpriz" oldu!

Yarın tepesinde istihkâm

Duvarlarda bir takım levhalar var. Meselâ:

"Her şeyi yerine koyun, her şeyin bir yeri var" gibi.

Etrafta yiyecek kırıntısı, sigara izmaridi gibi bir şey görmedik. Bu intizam üzerinde pek büyük bir tesir yaptı.

— Bitmedi —

Rontken kurbanı doktorumuzun cenazesi dün kaldırıldı

Erzurum hastahanesi rontken mütehassısı iken vazifesi başında kansere tutularak ve Avrupada yapılan ameliyatı müteakıp vefat eden Dr. binbaşı Necmettin Haydar Beyin cenazesi merasimle dün kaldırılmıştır. Birkaç gün evvel Almanyadan getirilen merhumun cenazesi Gümüşsuyu hastahanesinde bulunuyordu. Dün sabah saat 10,30 da cenazesi hastahaneden, merhumun vasiyeti mucibince sınıf arkadaşlarile tıbbiyelilerin elleri üstünde kaldırılmıştır. Cenaze alayı şu şekilde tertip edilmişti: Önde kolordu muzikası, askeri tıp fakültesi talebesi, çelenkleri taşıyanlar, ve Türk bayrağına sarılmış merhumun tabutu, bunun arkasında Gülhane askeri tatbikat talebeleri ve Tıp Talebe Cemiyeti, merhumun dostları, akrabaları vardı. Alayın sağ ve solunda asker bulunmakta idi. Cenaze İstiklâl caddesini takiben Galatasaray lisesi önüne kadar eller üstünde getirilmiş ve burada belediye tarafından gönderilen cenaze arabasına konulmuştur. Boğazkesen yolile Tophaneye inilerek Beşiktaş, Yahya Efendi kabristanına gidilmiş ve vasiyeti mucibince oraya defnedilmiştir. Merhumun cenaze namazı, bundan 9 ay evvel vefat ettiği Almanyada sefaret imamı tarafından kılınarak cesedi o zaman tahnit edildiğinden ikinci bir namaz kılınmamıştır. Kabri başında Gümüşsuyu hastahanesi operatörü Sırrı, Tıp fakültesi teşrihi marazi muallimi İhsan Şevket, askeri tıp talebesi namına Hayri ve merhhumun küçük biraderi İzzettin Beyler birer nutuk söylemişler, merhumun meziyetlerini saymışlar, vazifeye ait merbutiyetini, nihayet bu uğurda canını bile verdiğini anlatmışlardır. Gözyaşları içinde mezardan ayrılınmıştır.

HARİCÎ HABERLER

M. Doumergue'in nutku

Başvekil Fransada yapılacak ıslahatı anlatıyor

M. Doumergue: "Eğer birleşirsek mutlaka muvaffak oluruz,, diyor

PARİS, 25. A.A. — Başvekil M. Dumergue dün akşam, radyo ile tamim edilen bir nutuk irat etmiştir, Fransa milletine hitap eden başvekil, kendisinin Fransaya ve Cümhuriyete 40 sene hizmet ettikten sonra huzur ve istirahat emelinde bulunduğu halde, reisicümhur ile fırka reisleri kendisine dahilî bir harp patlamak üzere olduğunu söyledikleri için inzivagâhını terke mecbur kaldığını beyan etmiştir.

M. Doumergue hemen, alelâcele Paris'e koştuğunu, bütün fırkalardan samimane istiane ederek başvekâleti kabul eylediğini ve ancak her fırkanın kabinede temsil edilmesinin kendi yedi iktidarından hariç bir keyfiyet olduğunu ilâve etmiştir.

Hükûmetin vazifesi geniş ve çetindir. Bu meyanda, fazla teheyyüce kapılmış ihtirasları teskin, ihtiyatsızlıkları ve cezadan masun kalmaları dürust, namuskâr ve manen sihatli olan milleti hakkiyle izap eden suçluları şiddetle tecziyesi vardır.

Adalet ve manevi tasfiye emrinde ihtiyar olunan hareket devam etmektedir ve bilamerhamet devam edecektir. Hükûmetin daha pek çok görülecek işleri vardır ki bunları muvaffakiyetle başarmak, muhitin iyice tasfiyesine bağlıdır.

Fransada parlamanter rejimin selâmeti, dahilde nizamın ve otoritenin mutlâka ve süratle iadesini ve bu rejime hakim olacak kanunların ıslahını, metodların değişmesini ve inzibatın tesisini istilzam etmektedir.

Bundan önce ise, diğer bir vazife daha vardır : gelecek bütçenin müvazenesini temin için 1934 bütçesi sağlam esaslara dayanmalıdır. Fransız vaziyeti maliyesinin dahilde ve hariçte herkese büyük bir itimat telkin etmesi zaruridir. Frangın kıymetine halel gelmemelidir. Fransız milletinin, bazılarının istihzalarını mücip olan ve fakat çok kıymetli bir meziyet olduğu şüphe götürmiyen tasarruf meziyetini idame için franga dokunulmamalıdır.

Devlet bütçesinde olduğu gibi, aile bütçesinde dahi masraf, hiçbir zaman iradı tecavüz etmemelidir.

Yeni vergiler ihdas etmek, Fransada mümkün olmıyan bir keyfiyettir. Bilâkis, zaman müsait oldukta, şimdiki vergileri hafifletmek muvafık olacaktır.

Devlet, masraflarını kısmalı, suistimalleri, ilâvei memuriyetleri, masraflı devairi kaldırmalı, resmî devairin çok kalabalık olan kadrolarını tenkis etmeli ve masraf bütçesinin sair fasıllarında da tenkihat yapmalıdır.

Bu kabil ıslahat karşısında tereddüt etmek, memleketi felâkete sürüklemek olur.

M. Doumergue, bu sözlerinin, memlekete karşı olduğu derin aşktan ve hürriyet rejimine olan merbutiyetinden mülhem bulunduğunu ve ikbal ve iktidar hevesinden azade olduğu cihetle hususi hiç bir menfaat gözetmediğini beyan etmiştir.

Hakikat zannettiği şeyleri daima

Fransa Başvekili M. Doumergue

söylemekten çekinmiyeceğini ilâve eden M. Doumergue, Fransız milletini, 1914 te Marn zaferini temin eden ayni vahdet ve fırka ihtilâflarından ayni surette feragat içerisinde, mali kalkınma mucizesini ifa hususunda kendisine yardıma davet etmiştir.

Başvekil, hitabesine şu sözlerle nihayet vermiştir:

"Eğer birleşirsek, elbet muvaffak oluruz.

Bizi gözetlemekte olan cihan, Fransanın kendi kendini bir kere daha kurtardığını görecektir.,,

Staviskinin Cesedi Pariste

Dolandırıcının cesedinde yeniden otopsi yapılacak..

PARİS, 25. A.A. — Şamoniks'de gömülü bulunduğu mezardan çıkarılan Staviskinin cesedi, bu sabah Paris'e getirilmiştir.

Meşhur dolandırıcının tabutu, Cenevreden gelen sürat treninin başındaki vagona konmuş ve oradan indirilip, bir daha fethimeyt ameliyesine tabi tutulmak üzere, kamyonla tıbbi adli müessesine sevkolunmuştur.

Bir tevkif müzekkeresi

PARİS, 25 .A.A.— 1 Martta, müddei umuminin huzurunda, polis müfettişi M. Boniye Staviskinin çek koçanlarını tevdi eden ve haddizatında tehlikeli bir haydut olan "ak saçlı adam" lakabiyle maruf Heno aleyhine bir tevkif müzekkeresi isdar olunmuştur.

Merkum, yarım saat evvel evinden kaybolduğu cihetle, zabıta kendisini yakalıyamamıştır.

Sabık bir ceneral ordudan tardolundu

PARİS, 25. A.A. — Staviskinin şirketlerinden birinde meclisi idare azalığında bulunduğu için dolandırıcılıkla mahkûm edilmiş olan sabık jeneral Bardi dö Furton, harbiye nazırı tarafından ordu kadrosundan tardedilmiştir.

Bulunan mücevherat

PARİS, 25. A.A. — Fransız zabitası, Londranın rehin mukabilinde ödünç para veren bir müessesesinde, Staviski tarafından Bayon belediye tasarruf sandığından çıkarılmış birkaç milyon frank kıymetinde mücevherat bulmuştur.

Staviski'nin hempaları bu mücevherlere mukabil, müteaddit defalarda ve hasseten 8 şubat tarihinde Romanyino'nun Londra seyahati esnasında 600.000 frank para almışlardır.

Emniyeti umumiye, bu mücevheratın, Fransızlar tarafından ve Fransada işlenmiş bir cürme tealluku dolayısiyle, istirdadı şimdilik gayrimümkün olduğunu beyan etmektedir. Bunun için diplomatik teşebbüsat icrası iktisa ediyorsa da, netice herhalde şüpheli görülmektedir.

Viyanada büyük bir resmi geçit

VIYANA, 25. A.A. — Bu sabah, Ring bulvarında, altı aylık hizmet müddetini bitiren askerî yardımcı kıtaatının terhisi münasebetile, büyük bir geçit resmi yapılmıştır.

Viyanadaki tekmil kıtalar, erkânı hükûmetle, eyalat murahhasları ve heyeti süferanın önünden geçmişlerdir.

Yollarda büyük bir kalabalık, geçit resmini temaşa etmiştir.

Silâhsızlanma Meselesi etrafında

Cemiyeti akvam Fransa muhtırasından memnun

CENEVRE, 25. A.A. — Havas muhabirinden : Akvam cemiyeti mehafili, Fransa hükûmetinin silâhları bırakmağa dair olan İngiliz muhtırasına verdiği cevabı dostane bir surette karşılamışlar ve Fransanın birçok devletler tarafından müdafaa edilen esas prensiplerine sadık kaldığını görmekten mütevellit sevinçlerini gizlememişlerdir.

Ayni mehafil, konferans bürosunun, evvelden takarrür ettiği gibi, 10 nisanda toplanacağını ve Fransanın teklif eylediği veçhile heyeti umumiyeyi mühim kararlar aldıracak bir vaziyet karşısında bırakacağını tahmin eylemektedirler.

PARİS, 25. A.A. — Mesul mehafil, emniyte meselesine dair Paris'e hiç bir İngiliz notası verilmediğini, fakat oLndra büyük elçisi M, Korben'in, İngiltere hariciye nezaretine Fransanın noktai nazarını bildirmiş olduğunu söylemektedirler.

Noktai nazarlar henüz birbirinden uzak bulunduğu cihetle, keyfiyet, muzakereden ziyade alelâde mükâlemelerden ibaret addedilebilir.

Bu mükâlemeler, hasseten, mutasavver silâhları silâhları bırakma muahedesinin icra teminatı üzerinde cereyan etmektedir zannolunuyor.

Bulgaristanda

Edirne işgalinin yıldönümünde yapılacak merasım

SOFYA, 25 (A.A.) — Bulgar ajansı bildiriyor: 1913 te Edirne işgalinin yıldönümü münasebetile yakında yapılacak şenlikler etrafında gazeteler eski askerler cemiyetinin bir beyannamesini neşretmektedirler.

Bu beyannamede merasimin katiyen ne ilhak tezahüratını ve ne de Bulgaristan komşularına karşı kin tohumu saçılmasını istihdaf etmediği ve eski askerlerin gerek kendi yanlarında ve gerek kendilerine karşı Edirne harbine iştirak edenleri cesaretini takdir ettikleri bildirilerek bunlara bu hatıra günü münasebetile hararetli selâmlar gönderilmektedir.

Rusyada yeni mekteplar

MOSKOVA, 25 (Milliyet) — Bu sene Sovyet Rusyada 2970 yeni mektep açılacaktır. Bu mekteplerde 300 bin talebe okuyacaktır. Ve her birinde fizik, kimya, ziraat ve biyoloji kabineleri ve bir çoklarında da beden terbiyesi salonları inşa edilecektir.

SON DAKİKA

Almanyada patlıyan bombalar

Bombaların siyasî bir suikast maksadile atıldığı anlaşıldı

BERLIN, 25. A.A. — Havas Ajansı muhabirinden: Geçen perşembe günü vukubulan suikastin herhalde siyasî şahsiyetlerden biri aleyhine matuf olduğu ve M. Oliver'in sırf bir tesadüf eseri olarak yaralandığı anlaşılmaktadır. Zabıta bu suikastin sebepleri ve safahatı hakkında malûmattar görünüyor. İşin garibi matbuat, bu suikast faillerinin komünist mahafiline mensubiyetlerine dair en ufak bir telmihte dahi bulunmamıştır. Dolaşan şayialara nazaran, M. Ernst'in en yakinlerinden bir zat, tevkif edilmiştir. Suikastin M. Ernst'i istihdaf etmiş olması muhtemeldir.. Zabıta, faillerin meydana çıkarılması için 30,000 mark mükâfat vadetmiştir..

Muallimlerin vekâlet maaşları

ANKARA, 25. (Telefonla) — Maarif vekâleti muallimlerin vekâlet maaşları hakkında bir lâyiha hazırlamaktadır.

Maliye memurları arasında

ANKARA, 25 (Telefonla) — Muğla defterdarlığına İzmir vilâyeti varidat müdürü Aziz Bey, Blecik merkez malmüdürü İbrahim Bey Kırşehir merkez malmüdürlüğüne, İstanbul Taksim maliye şubesi tahsil başmemuru Kadri Bey Üsküdar mıntakası tahsil başmemurluğuna, Silivri kazası malmüdürü Hayrettin Bey Bor kazası malmüdürlüğüne İstanbul Yenicami şubesi muamele vergisi memuru Feridun Bey Silivri kazası tahakkuk başmemurluğuna, İstanbul Küçükpazar tahsil memuru Abdulalh Bey Üsküdar mıntakası tahakkuk başmemurluğuna, Beyazıt vilâyeti idarei hususiye müdürü Abdullah B.Siirt merkez malmüdürlüğüne, Kütahya vilâyeti sabık hususi idareler müdürü Fevzi Bey Tosya malmüdürlüğüne tayin edilmişlerdir. Turguteli malmüdürü Hayri Bey de Vekâlet emrine alınmıştır.

Macarlar Bulgarlara galip

SOFYA, 25 (A.A.) — Macaristan ve Bulgaristan milli takımları arasındaki futbol müsabakasında Macar takımı 1 - 4 galip gelmiştir. Birinci devre nihayetinde vaziyet 1 - 1 idi.

Hindistanda

Dört memur rovelverle tehdit edilerek azledildi

KALKUTA, 25. A.A. — Nepal ordusu baş kumandanı ile,başvekilin uzaktan akrabası bulunan dört büyük memur, dün saraya çağrılmışlar ve orada rövelverle tehditedilerek. vazifelerinden azlolunduklarını tebellüğ etmişlerdir.

Baş kumandanla, bü dört büyük memurdan biri, senelerdenberi ayni ailenin erkânı tarafından işgal edilmekte olan başvekilin makamını ele geçirmek üzere gizli teşebbüste bulunmuş olmakla müttehimdirler.

Mütecavizin tarifi

MOSKOVA, 25 (A.A.) — Türkiye maslahatgüzarı Mehmet Ali Tevfik Bey, mütecavizin tarifi hakkında Londrada imza edilmiş olan mukavelelerin musaddak suretlerini dün Hariciye komiserliğine tevdi etmiştir.

Bursada maçlar

ANKARA, 25 (Telefonla) — Ankara gençler birliği spor klübü birinci takımı iki maç yapmak üzere bu akşam Bursaya hareket etmiştir.

Fransa - İtalya

ROMA, 25. A.A. — M. Musolini, dünkü gün, Fransa büyük elçisi M. dö Şanbrön'ü kabul etmiştir.

Filipin

Amerika bu adaların istiklâlini tanıdı

VAŞİNGTON, 25 .A.A. — Reisicümhur M. Roosvelt, Filipin adalarının istiklâlini tasdik eden kanunu imzalamıştı.

MANİLLA, 25. A.A. — Filipin adaları istiklâlinin Amerika reisicümhuru tarafından tasdikini kutlulamak için klise çanları ile fabrika düdükleri saatlerce çalınmıştır.

Parlamento, istiklâl kanununu tasdik için nisan içerisinde toplanacaktır.

Kadim insanın taşlaşmış bacağı

TAŞKENT, 25. A.A. — Çelekin gölünde kadim insanın tehaccür etmiş bacak kısmı bulunmuştur. Bacağın büyük çüsseli bir adama ait olduğu görülmüştür. Sovyet Rusya ilim akademisi bu keşiften haberdar edilmiştir.

Moskovada Çekoslovak talebesi

MOSKOVA, 25. A.A. — Profesör Resniçek'in idaresinde bir Çekoslovak talebe ve profesör heyeti Moskovaya gelmiştir, heyet şehri, müzeleri amele kulüpleri, sinaî müesseseleri ve tiyatroları ziyaret edecek ve 28 martta Sovyet Rusyanın büyük sanayi merkezlerine gidecektir.

Bir vesika daha:

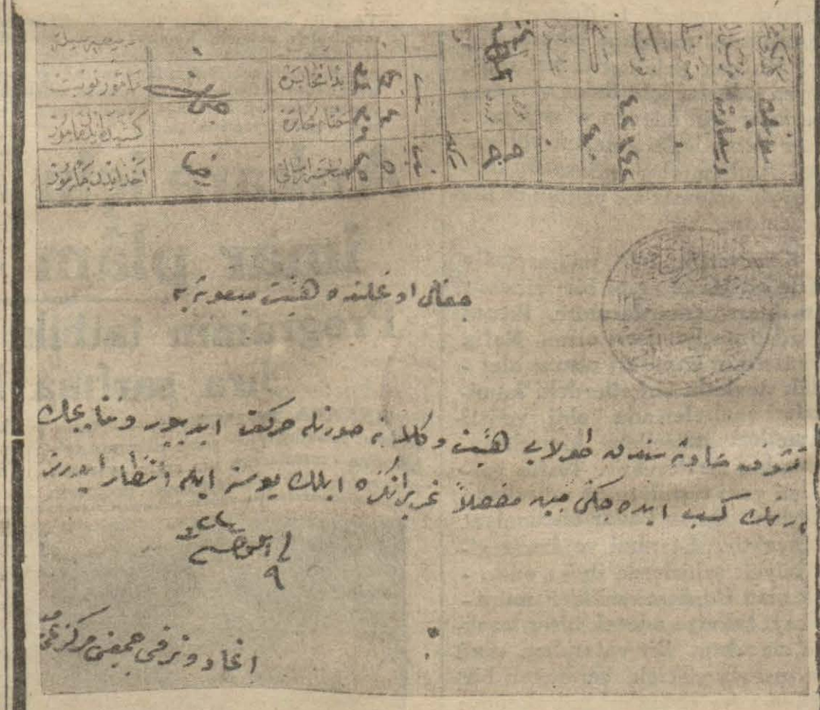

İTTİHAT ve TERAKKİ

Bahaeddin Şakir B. in bıraktığı vesikalar..

Pek yakında MİLLİYET'te

ŞEHİR HABERLERİ

FELEK

Kurban..

Her kurban bayramında, küçük yaşta okuduğum İbrahim peygamberin oğlunu kesmek istemesi hikâyesi aklıma gelir... Kısası enbiyânın pek canlı olarak anlattığı bu vak'ada İbrahim Nebiyi saçlı sakallı ve maşlahlı bir adam tasavvur ederim. Elinde kör bir bıçak ve yerde elleri ayakları bağlı güzel bir çocuk ki bu da İsmail Nebinin gençliğidir. Bıçağı çocuğun ensesine sürter, sürter kesilmez; hiddetlenir; yanındaki taşa vurur ve taş ikiye bölünür. O sırada bir şimşek, bir gök gürültüsü. Ve İsmailin yanına bir kurbanlık koyun gelir.. İsmail kurtulmuştur.

Bu manzara her kurban bayramında gözümün önündedir. O sebeple kurban bayramında terbiyetkâr bir fazilet görürüm. Bize aziz bir şeyimizi feda etmek istemediğimiz zaman bu vak'ayi hatırlatarak Onun yerine başka bir şey kurban etmekle kurtulabileceğimizi anlatır.

Hakikat ta böyledir. Hayatta herkes kendince aziz telâkki ettiği şeyleri, meselâ: Rahatını, sıhhatini, servet ve refahını sarsmamak için kâh bekâh nezirler, kurbanlar verir. Amma bu verilen kurbanlar mı yoksa yerlerine gittikleri aziz şeyler mi kıymetlidir orasını bilmem..

İnsan vardır ki; bir fikri hayatından kıymetli bilir. Onu inkâr etmedense ölmeyi tercih eder. İhtilâl tarihleri böylelerile doludur. Bu gibileri için fikir en aziz şeydir... Çoğu da vardır ki; kanaate gecelik entarisi kadar kıymet ancak verir. Böyleleri için de kendi rahatı en "aziz şey„ dir. Bunu temin için ötekini feda eder ve hayat böyle ayrı telâkkilerin ayrı ayrı nezirlerile bir kurban bayramı manzarası arzede ede sürer.... Gider.

İstanbul sokakları

Belediyemizin bir kararını öğrendim: Büyük caddeler günde iki defa sulanacakmış..

Ve bunu öğrenince aklıma bektaşinin hikâyesi geldi. Bir bektaşi dervişi etrafındakilerin gözüne ilişecek kadar piş imiş.. Kendisini tanıyanlar sormuşlar..

— Erenler, neden yıkan mıyorsun?

— Aslımız topraktır pek su ile oynamağa gelmez. Çamur olur, demiş.

Bazıları su ile oynamadan da çamur olur ya! O da başka bir davadır.. — Sözü değiştirelim — bektaşinin dediği bizim sokaklara da tatbik olunabilir. Caddelerimizin aslı topraktır. Pek sulamaya gelmez, çamur olur. O zaman tozdan kurtulalım derken çamura düşeriz.

* * *

Kurban bayramı münasebetile bütün okuyucularımı tebrik eder, ve Türk milletine saadet, refah ve şevket dilerim.

FELEK

ŞİRKETLERDE

Dünkü heyeti umumiyeler

Cenubî demiryolları Türk anonim şirketi heyeti umumiyesi, dün merkez rıhtım hanında toplanmıştır.

Toplantıda, hükûmet namına şark demiryolları kumpanyası nezdindeki nafia başkomiseri Nuri Bey bulunmuştur.

Bağdat hattının hududumuzdan geçen kısmının işletme umurunu intizam haline getirmek için teşekkül eden bu şirket, henüz kurulalı altı ay olduğundan ticaret kanunu mucibince dünkü heyeti umumiyesini adiyen yapmış, hesaplar tasdik edilmiş, yeni mürakipler seçilmiştir.

Hali tasfiyede bulunan Dühan şirketi heyeti umumiyesi de, dün öğleden sonra toplanmış, ve tasfiye işlerinin son safhası etrafında müzakeratta bulunmuştur.

Tramvay heyeti umumiyesi toplanamadı

Tramvay şirketi heyeti umumiyesinin 25 martta toplanması mukarrerdi. Fakat, içtima tarihi pazara tesadüf ettiğinden heyeti umumiye dün toplanamadı.

İçtima günü ayrıca ilân edilecektir.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

24 Mart 1934

Akşam Fiyatları

İstikrazlar		Tahvilât	
İstikrazı dahilî	96	T. askeriye	9,75
1933 İstikrazı	98,50	Elektrik	—,—
Şark D. Yolları	2,60	Tramvay	—,—
Ünitürk	29,15	Tünel	—,—
„ II	28,40	Rıhtım	17.75
„ III	28,40	Mümessil	54,95
Gümrükler	8	„ II	48,40
Bağdat	9,75	„ III	49,35

ESHAM

İş Bankası Nama	10	Reji	4,10
„ „ Hamiline	10	Telefon	11
„ „ Müessis	108	Terkos	18,50
Türkiye Cümhûriyet Bankası	63,25	Çimento	12,40
Tramvay	36	İttihat dey.	18,65
Anadolu Hisse	26,35	Şark dey.	1,65
Şir. Hayriye	15	Balya	1.55
		Şark m. ecza	4

ÇEK FİATLARI

Paris	12,06	Prağ	19,08,75
Londra	642	Viyana	4,32
Nevyork	79,46	Berlin	1,99,90
Milano	9,24,25	Madrit	5,82,30
Atina	83,36	Belgrat	34,98
Cenevre	2,45,79	Zloti	4,21
Brüksel	3,40,75	Pengo	2,69
Amsterdam	1,17,80	Bükreşt	79,62
Sofya	64,66	Moskova	10,87,75

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 F. Fransız	169	1 Şille. Av.	24
1 Dolar	124	1 Pezeta	16
1 Isterlin	645	1 Mark	49
20 Liret	214	1 Zeloti	23,50
20 F. Belçika	115	20 Ley	21
20 Drahmi	24	20 Dinar	53
20 İ. İsviçre	818	1 Çernoviç	—,—
20 Leva	24	1 Altın	932
21 Kur. Çek.	106	1 Mecidiye	35 1-2
1 Florin	83	Banknot	237

EKONOMİ

Bayram satışları Hararetli

Dün her tarafta epeyce alış veriş oldu

Bayram, İstanbul piyasasını son günlerde hararetli bir satış manzarası verdi. Çarşılar, pazarlar, dükkânlar ve mağazalar insanla dolu... Her dükkâncı, her satıcı memnun denilebilir. Bayram satışlarının merkezi sikletini Mahmutpaşa ve Kapalıçarşı teşkil etmektedir. Bilhassa dün Mahmutpaşa görülecek bir manzara teşkil ediyordu.

Bir sel halinde akıp giden kalabalığın içinde doğru bir şekilde yürümenin hemen hemen imkânı yoktu.

Bayram satışlarından daha ziyade seyyar esnafın, işportacıların istifade ettikleri anlaşılmaktadır. Bu esnafın Mahmutpaşada toplanmasıdır ki halkı oraya çekmektedir. Maamafih en fazla satılan şeylerin ucuz tülden çorap, kıravat ve gömlek gibi şeyler olduğu nazarı dikkati celbetmektedir.

Diğer taraftan kurban satışları da dün bir hayli hararetli idi. Dün akşama doğru kurban fiyatları ucuzladığından kurban satışları çoğalmıştı.

Maamafih kurban kesecekler paralarını daha ziyade tayyare cemiyetine vermeği tercih etmişlerdir.

Bir garip müracaat

Bulgaristandan bir firma ticaret odasına garip bir müracaatta bulunmuştur. Bu firma Bulgaristanda hububat ve buğday çok ucuz olduğu için Türkiyeye hububat ve buğday ithal edebilmenin çarelerini sormaktadır.

Alâkadarlar Türkiye gibi bir hububat ve buğday yetiştirici ve ihracatçısı memlekete bu müracaatı biraz garip bulmaktadır.

Zeytinyağı pahalanıyor

İzmirde zeytinyağı piyasası oçk faaldir. Son hafta zarfında İzmir borsasında 60,000 kilo zeytinyağı satılmıştır. Fitaler 25-35 kuruştur. Mevsim iptidasından şimdiye kadar İzmirden muhtelif ecnebi memleketlere 2,114,008 kilo zeytinyağı ihraç edilmiştir.

Bu sene başlıca zeytinyağı alıcımız İtalyadır. İzmirde 600,000 kilo stok zeytinyağı vardır.

İzmirde afyon satışı

Bir iki haftadanberi İzmir piyasasında afyon üzerine muamele ve ihracat vuku bulmamıştır. Afyon inhisarı umumî müdürlüğü, İzmir şubesinin lâğvedileceği ve mübayaatta bulunmıyacağı haberini katî surette tekzip etmiş, şimdiye kadar inhisarın yarım milyon liralık afyon satın aldığını tebliğ etmiştir.

Bu seneki afyon ihracatı 151,164 kilodur. İzmirde bugün 1140 sandık stok vardır.

Tel - Aviv sergisi

Devlet demiryollarının Tel-Aviv panayirina iştirak edeceklere tenzilât yapmağa karar verişi şehrimizdeki ticarethanelerden bir kısmını karayoluyle sergiye gitmeye karar verdirmiştir.

Devlet demiryolları sergide satılamayan eşyayı dönüşte meccanen naklini teahhüt etmektedir.

ODADA

Tenzilâtlı Satışlar

Bir ticarethanenin satışı durduruldu

Ticaret odası tarafından zaman, zaman bazı müessese ve ticarethanelere vaziyetleri nazarı dikkate alınarak tenzilâtlı satış yapabilmeleri için müsaade verilmektedir.

Bunlardan Galatada bir ticarethanenin odanın verdiği müsaadeden istifade ederek müddeti geçtiği halde tenzilâtlı satışa devam ettiği görülmüştür. Civar ticarethanelerin şikâyeti üzerine bu ticarethaneye tebligat yapılmışsa da aldıran bile olmamıştır. Bunun üzerine dün ticaret müdürlüğü zabıtaya müracaat ederek bu ticarethanenin tenzilâtlı satışma nihayet vermiştir. Ticaret müdürlüğü diğer taraftan bu ticarethaneyi gayri meşru rekabet yapmaktan dolayı mahkemeye verecektir.

Ticaret odası idare heyeti de tenzilâtlı satışlar hakkındaki nizamnameye yeni bir madde ilâvesine karar vermiştir.

Bu madde mucibince bir aileden olanlar arasında bir ticarethanenin devri ve tasfiyesi münasebetile tenzilâtlı satış yapılamıyacaktır.

Sinemacılar dün toplandı

İstanbul sinemacıları dün de ticaret odasında toplanmışlardır. Bu toplantıda filmlerin gümrük resmi etrafında görüşülmüştür.

Çikolata ihracatı yapabilmek için..

Ticaret odası çikolata sanayiimiz ve çikolatalarımızın ihraç şeraiti hakkında yaptığı tetkikatı ikmal etmiştir.

Bu hususta hazırlanan rapor İktısat vekâletine gönderilmiştir. Rapor çikolatalarımızın ihracının temini için mevaddı iptidaiye resimlerinin azaltılmasını zarurî görmektedir.

Hüseyin Rağıp Bey

Moskova sefirimiz Hüseyin Ragıp Bey, dün Ankaradan gelmiştir. Hüseyin Ragıp Bey, bayramı şehrimizde geçirecek, ve bayram ertesi Moskovaya avdet edecektir.

HALKEVİNDE

Mimar Sinan günü

Cumartesi günü büyük bir ihtifal yapılacak

Koca Sinan

31 Mart cumartesi günü Mimar Sinan için büyük bir ihtifal yapılacaktır. İhtifal programı Halkevinde teşkil edilen komite tarafından hazırlanmıştır. Programı neşrediyoruz:

1 — Merasim saat 14 te Süleymaniyede Mimar Sinanın mezarı başında yapılacaktır. 2 — Mezar başında ilk önce Üniversite talebesi namına Talebe birliğinden biri bir hitabe iratedecektir. 3 — Mimar ve Mühendisler namına Belediye imâr Müdrü Ziya Bey tarafından bir hitabe söylenecek. 4 — En sonra Halkevi namına Halkevi idare heyeti azasından avukat İsmail Şevket Bey tarafından bir hitabede bulunulacaktır. 5 — Saat 17 de Halkevinde Halkevi müze ve sergiler şubesi komite azasından Eftal Bey Sinanın sanat hayatı hakkında bir konferans verecektir. 6 — Saat 19 da Halkevi Güzel Sanatlar şubesi azasından Müzeler mimarî Kemâl Bey tarafından Mimar Sinan hakında Radyoda bir konferans verecektir. 7 — Mekteplerde ayni gün muallimler tarafından talebelere mimar Sinanın eserleri hakkında malûmat verilecektir. 8 — Mimar Sinanın Türbesine Halkevi, Türk Talebe birliği, Mühendis mektebi, Güzel Sanatlar akademisi, Mimarlar birliği, mühendisler birliği namlarına birer çelenk konacaktır. 9 — Gazeteler o gün Sinanın şah eserleri hakkında yazılar yazaklardır.

MAARİFTE

Üniversitede eski Müderrisler

Ziya Nuri Pş. ve Salâhattin B. kadroya girdiler

Mülga darülfünun müderrislerinden kulak mütehassısı Ziya Nuri Paşa yeniden üniversite tıp fakültesi kadrosuna alınmıştır. Ziya Nuri Paşanın konferanslar vermek şeklinde kulak, boğaz kürsüsünü idare etmesi takarrür etmiştir.

Fakat bu kürsünün başka profesörü bulunmadığından Ziya Nuri Paşa müstakil olarak bu şubeyi üzerine almış bulunmaktadır. Profesör Cerrahpaşadaki kilinikte derslerini vermektedir.

Bundan başka, gene mülga darülfünün müderrislerinden rontkenci Salâhattin Bey, tekrar üniversite kadrosuna alınmıştır. Salâhattin Bey rontken tedrisatını vekâleten ifa etmektedir.

Mektepler tatil

Bayram münasebetile bütün mektepler dün sabahtan itibaren tatil edilmiştir.

Tedrisata cumartesi günü sabahı başlanacaktır. Ecnebi ve ekalliyet mektepleri beş mayısta derslere başlıyacaklardır.

Rozet tevzi edilecek günler

Bugün Darüşşefafkalılar, yarın da Türk kadınlar birliği tarafından rozet tevzi edilecektir.

Milletler cemiye komisyonlarında ilk Türk aza

Muhtelit Mubadele komisyonun teşekkülünden beri müşavirlik vazifesini yapmış olan Kerim Tevfik Bey Milletler Cemiyetindeki komisyonlardan birine daimî aza olarak tayin edilmiştir.

Kerim Bey

Milletler Cemiyeti nezdinde Türk olarak ilk tayin edilen Kerim Bey yeni vazifesine başlamak üzere bugünkü ekspresle Cenevreye hareket edecektir. Kerim Tevfik Beye yeni vazifesinde muvaffakiyetler dileriz.

Biz böyle düşünüyoruz, Siz acaba ne dersiniz?

Akıl hıfzıssıhhası cemiyetine dahil doktorlar toplanmışlar ve şöyle düşünmüşler: Cemiyeti beşeriyeyi delilik âfetinden kurtarmak için, delileri, gayritabiî insanları, dejenereleri kısırlaştırmak lâzımdır. Bunların doğuracakları çocuklar insanlar için muzırdır. Çünkü veraset bunlarda da tesirini yapmakta ve cemiyeti beşeriyenin içinde yeni yeni deliler dejenereler, gayritabiî insanlar artmaktadır. Doktorlar misal olarak ta Hitler Almanyasında tatbik edilen usulü göstermişler...

Filhakika memleketimizin hudutları dahilinde yaşayan insanları nazarı dikkate alırsak bunların her türlü akıl hastalığından, fikir hastalığından âzade, dinç, doğru düşünür, doğru hareket eder kimseler olmasını kim istemez. Fakat acaba kısırlaştırma ile bu neticeyi elde edebilir miyiz? Etsek bile neslin tam ıstıfa görmüş bir nesil olması için yalnız bu tarikten mi gitmek lâzımdır? Ve mümkündür?

Bu yazımızda bu husustaki fikirlerimizi izah etmeğe çalışacağız.

1 — Bir defa kimseyi kısırlaştırmak için ne hakkımız ve ne de salâhiyetimiz vardır. Vâkıa cemiyeti beşeriyenin selâmeti için her şey yapılır. Fakat vaziyet burada bu eşkilde değildir. Cemiyeti beşeriyenin selâmeti namına nihayet delilerin hürriyetini - deli oldukları müddet zarfında - tahdit ederiz. Dejenerelerin sahai faaliyetlerini ancak ârazını gördüğümüz zaman kısarız. Fakat ileride iyileşebilmesi ihtimali olan bir kimseyi, ileride ne damet gösterecek olan bir kokainomanı nasıl evlât yapmak kuvvetinden mahrum edebiliriz?.. Tıbbî noktai nazardan düşünürsek şifa bulduktan sonra dahi evlâtlarının babalarındaki hastalığı tevarüs edecekleri iddiası belki düşüncelerimize bir mukabele olarak serdedilebilir. Biz bu işin tıbbî cihetinden salâhiyettar değiliz. Fakat ileride bunların hastalığını kökünden tedavi edebilecek yeni bir usulün bir ilâcın, keşfolunamiyacağını kim temin edebilir?..

2 — Nüfus siyasetini takviye ettiğimiz bir zamanda kısırlaştırma usulünü kabul etmek bir çok cihetten memlekete zarar getirir:

A — O zaman üzerlerindeki aile yüklerini tahfif etmek için birçok kimselerin kendilerini arzularile kısırlaştıracakları muhakkaktır. Ve bunun kontrolü maalesef imkân dahilinde değildir. Bugün çocuk düşürmeği bir cürüm saydığımız bir zamanda - çocuğun olmasına karşı yapılan bu nevi tahaffuzu nasıl bir cürüm saymayabiliriz. Bir doktor raporile bu iş kolayca yapılınca, bu işle meşgul olan hekimlerin milyoner olacağında şüphe etmemeliyiz.

B — Şıklık için, zefaret için kendilerini kısışlaştırmak isteyenlerin adedi günden güne artmaktadır. Yirminci asırda pek revaç bulan "herkes kendi hayatını sürmelidir" cümlesi istiyerek yapılan kısırlığın bir felsefesi değil midir? Bu satırları yazarken bundan kaç sene evvel Anadol France'ın, bir kitabında ehlidil bir kadına yaptırdığı duayı hatırladık: Orada kadın ellerini açar ve der ki: "Ey Hazreti Meryemi günah işlemeden gebe bırakan Allah! Müsaade et de gebe kalmadan günah işliyeyim!" Bu nevi kadınların zamanımızda maalesef günden güne fazlalaşmakta olduğu da gün gibi âşikâr bir hakikattir. Eğer bir doktor kısırlaştırma usulünü velev gayritabiîler, dejenereler için bile olsa tatbik edebilirse bunlara da gün doğdu demektir.

Bizim fikrimize kalırsa bu bir doktor işi değil, bir içtimacı işidir. Bir yerden fayda memul olsa bile o fayda ile beraber doğacak mazarratları da düşünmeliyiz ve meseleyi ona göre terazilemeliyiz...

Türkiye nüfusa mühtaçtır. Bu gibilerin evlenmelerini hasta oldukları müddetçe nihayet bir heyeti sıhhiye raporile de tahdit edebiliriz? Elimize neşteri almağa ne hacet?

Biz böyle düşünüyoruz, Siz acaba ne dersiniz?

BELEDİYEDE

Yol parası Vermiyenler

Bir mayıstan itibaren yollara sevkedilecekler

Yol vergisi vermiyerek yolda çalışacakların listesi belediye şubeleri tarafından nisan nihayetine kadar tesbit edilecektir.

Yolda çalışacak mükellefler mayıs başından itibaren yollara sevkedilecektir.

Kurbanlardan alınan resim

Kurbanlık koyunlardan, belediye tarafından alınmakta olan işgal ve ihtisap resimlerinin yanlışlığa mahal kalmamak üzere, bir tahsildar tarafından tahsili takarrür etmiştir. Bu resimler hayvan başına beş kuruş kadar tutmaktadır.

Elektrik ücretleri

Elektrik ücretlerini tesbit eden tarife komisyonu nisan başında toplanarak yeni üç aylık ücretleri tesbit edecektir.

Halen kilovat ücreti on altı kuruş otuz paradır. Bu miktarın on para daha tenzil edilebileceği tahmin edilmektedir.

Tepebaşı bahçesi

Şehir tiyatrosu sanatkârlarının vücuda getirdikleri kooperatif yakında faaliyete geçecektir. Kooperatif 15 mayısta Tepebaşı bahçesini açacaktır.

Bu bahçe, nezih bir aile bahçesi haline getirilecektir. Bahçenin bir kısmı da çocuk bahçesi haline getirilecektir.

Kış mevsiminde kooperatif Gardenları da işletecektir.

Kimlere ne verilecek?

Belediye tarafından hangi memur ve müstahdemlere elbise, ayakkabı ve saire verildiği yeniden tesbit olunacaktır.

Elbiseleri belediye tarafından verilenlerin maaşlarından veya ücretlerinden, aldıkları eşya bedelinin nasıl kesileceği yeniden kararlaştırılacaktır.

Vakıf sular halka içirtilmiyecek

İstanbula yapılacak su tesisatı hakkında tetkikatta bulunmak üzere Avrupaya giden heyet, Prag ve Bükreş su tesisatını bizim için en muvafık bulmuştur.

Bükreş suyu dereden, Prag suyu büyük kuyulardan alınmaktadır. Heyet evvelce hazırlanan projede esaslı değişiklik yapılması lâzım geldiğine kanaat getirmiştir.

Terkos, Halkalı ve Kırkçeşme sularile birleştirilmiyecektir. Vakıf suları yalnız temizlik için kullanılacaktır.

Belediye bu suların içilmemesini ilân edecek ve Halkalı, Kırkçeşme sularına bu hususta birer levha asacaktır.

MAHKEMELERDE

Sarıyer Soyguncuları

Muhakemeleri yapılmak üzere ağırcezaya verildi

Sarıyer civarında soygunculuk yapmaktan suçlu Pomak Hüseyinle arkadaşları Yaşar ve İbrahim hakkındaki tahkikat ikmal edilmiş, ağır cezada muhakemeleri icra edilmek üzere dün İstanbul müddeiumumiliğine gönderilmişlerdir.

Müddeiumumilik suçluların evrakını ağır ceza mahkemesine sevketmiş, suçluları da tevkifhaneye göndermiştir.

Döviz kaçakçılığı

Döviz kaçakçılığı yapmaktan suçlu Rafail ve Hanri Yahni biraderlerle Zaharya ve Üziyel efendiler hakkındaki tahkikata devam edilmektedir.

Salamon Üziyel efendi 500 lira kefaletle tahliyesi için müracaat etmiş, bu müracaat kabul olunmuş ve Üziyel efendi dün akşam tahliye edilmiştir.

Bir deli müşahede altına alındı

Kartal civarında bir köyde karısını öldürmekten suçlu Seyit oğlu Seyit isminde bir adam müşahade altına alınmak üzere dün Adli tıp işleri müdürlüğüne gönderilmiştir.

Seyit oğlu Seyidin müddeiumumiliğe getirilmesi ve oradan tıbbı adliye sevki çok güç olmuştur.

Bir türlü ayakkaplarını kiydirmek kabil olamıyan bu adam esnayi sevkinde kendisini otomobillerin önüne atmak, tramvaylara tekme vurmak, jandarmalara saldırmak gibi gayri tabiilikler göstermiştir.

Neşriyat davaları

Fenerbahçe klübü erkânından Hayri Celâl beyin Cümhuriyet gazetesi aleyhine ikame ettiği davanın rüyetine cumartesi günü başlanacaktır.

* Sabık Edirne lisesi edebiyat muallimi Nihat Beyle Hâkimiyeti Milliye gazetesi muharrirlerinden Muhip Beyin yekdiğerleri aleyhine ikame ettikleri mütekabil hakaret davalarına cumartesi günü devam edilecektir.

İcra kasasını soyacak hırsızlar

Beşiktaş sulh mahkemesi icra kasasını soymak isterken yakalanan Jorj Trankel, Sefer ve Şevket isimli maznunlar dün müddeiumumiliğe tevdi edilmişlerdir.

Müddeiumumilik suçluları ilk tahkikatın açılması talebile ikinci istintak hâkimliğine sevketmiştir.

FIKRA

Mekteplilere mahsus mecmualar ve argo lisanı

Burhan Cahit Bey arkadaşımız (Milliyet) te çıkan bir kaç gün evvelki bir yazısında acı bir derdimize temasta bulundu: İlkmektepleri ıslahı düşünürken liselerimizi de mevzuubahsetti.

Arkadaşım, bu yazısında liselere mahsus olarak çıktığını kabında yazan bir mecmuayı ileri sürüyor ve bu mecmuanın kapağını bilmem hangi dretnotun topları, son sayfasını da bilmem hangi sinema artistinin resmi işgal etmekte olduğundan acı acı şikâyet ediyordu. Hiç bir şikâyetin bu kadar haklı ve yerinde olmasını tasavvur etmek kabil değildir.

Netekim dün gece elime geçen bir çok mektep talebelerinin karii bulunduğu bir mecmuanın sayfalarını gözden geçirirken gördüğüm resimlerin manasızlığı kadar altlarındaki yazıların acayipliği, beni sütun arkadaşıma yerden göğe kadar hak verdirdi.

Bu resimlerin kahramanlarının adları, aşağı yukarı İbiş Hasan, Patlican Mehmet, Yampri Ali, Fırıldak Hüseyindi.

Kanaatimiz, bu lâkapların bir mektep mecmuasında yeri olamıyacağı merkezindedir. Buna imkân yoktur. Bu lâkapların mahalli olsa olsa ya Balıkpazarındaki meyhane tezgâhları veya külhanbeyi kahvelerinin peykeleridir. Kaba, iptidaî bir Argo lisaniyle paramız mukabilinde yavrularımızın ruhlarını tahriş etmeğe bu memlekette mecmualar gibi intişar sahası daha geniş olan vasıtaların değil, çocuklar için intişar eden ve fakat intişar sahası daha dar olan kitapların bile hakkı yoktur.

Bu lâkaplar belki dünkü mahalle mekteplerinde cari idi; fakat o mahalle mektebi çoktan tarihe gömüldü. Bugün mahalle mektebi diye bir müessese mevcut değildir. Bugün Türk Cümhuriyetinin ilk mektepleri vardır. Ve orada Türk çocuğu, Argo lisanile değil, Türkçe konuşur. Mektebinde böyle bir Argo lisanının taammüm ve revaç bulmasına müsamaha edecek muallim ve mürebbiyi biz, sadece vazifesini ihmal etmiş olarak değil, üstelik mes'uliyet mevkiine oturtulmağa liyakat kespetmiş bir insan olarak telâkki etmekte kendimizi tamamen haklı bulmaktayız. Eğer bu lisan bugün bazı mekteplerde cari ise mürebbinin ilk işi ve vazifesi onunla hakiki surette mücadele etmek olmalıdır.

Çocuklar için çıkan mecmuaların çok faydalı vasıtalar olduğuna, hattâ onların kafalarını kıymetli malûmatla doldurmak hususunda mektep kitaplarında daha müessir bulunduklarına kaniiz. Onun için bunların pek dakik bir itina ile ihzar ettirilmeleri lüzumundan da musırrız. Ticaret serbestiyi bunu kabul ediyoruz. Fakat para kazanmak için çocuklarımızın saf vetinin, keyfemayeşa merdiven şeklinde kullanılmasına aslâ müsaade edemeyiz. Mekteplerimizin inzibatı kadar mekteplilerin intişar ettikleri iddia olunan mecmuaların da çok sıkı bir zapturapt altına alınmaları lüzumune ehemmiyetle işareti, ifası mecburî bir vazife olarak telâkki ederiz.

Salâhattin ENİS

Gayrimübadillere tevziat

Gayrimübadiller takdiri kıymet komisyonu reisi Faik Nüzhet Bey Ankaradan şehrimize gelmiştir. Faik Nüzhet Bey, bayramı şehrimizde geçirecek ve müteakıben burada gayrimübadillere yapılacak yeni bono tevziatına ait ihzaratla meşgul olduktan sonra Ankaraya dönecektir. Heyeti vekile, İstanbuldaki firari emlâkinin gayrimübadillere tahsisi kararını tasdik ettikten sonra yapılacak yeni bonoların tevziile meşgul olmak üzere takdiri kıymet komisyonu muvakkaten İstanbula gelecektir.

Nümune fidanlığı

Yeşilköy nahiye müdürlüğü bu sene kendi idaresinde bulunan Halkalı, Kalitarya, Safra, Küçükçekmece, Firizköyü, Avcılar ve Ambarlı köylerinde birer nümunelik meyva fidanlığı tesis ettirmiştir. Bu sen bu fidanlıklar (3) bin kadar meyva fidanı ve birçok meyvasız ağaç dikilmiştir.

Bundan başka her köylü kanunun emrettiği veçhile birer fidan dikmiştir.

Yeşilköy tohum ıslah enstitüsü kendi mıntakasında bulunan bütün köylerle daha fazla temas etmek ve cins tohum yetiştirmek maksadile kendi vasıtalarını kullanarak yirmişer dönümlük tecrübe tarları almıştır. Bu suretle müessese cins tohumları her köyün kendi topraklarında tecrübe etmek ve üretmek gayesini takip etmiştir.

Nevruz ve Kurban

Yazan: G. A.

Bir hafta içinde iki bayram, fakat takvimlere bakmasaydık, birincisinden haberimiz bile olmıyacaktı. Martın yirmi birinci çarşanba günü saat dokuzu yirmi sekiz geçe, güneş Hamel bürcüne girdiğinden, o gün bahar mevsiminin başlangıcı demek olan Nevruzu Sultanî olduğunu, ancak mini mini kitaplarımızdan öğrenebildik.

Vaktile — O vakitleri düşündükçe ihtiyarladığımızı da anlayoruz — Nevruz bayramı da evlere, hemen, hemen şeker bayramı kadar bir sevinç getirirdi. Daha bir gün evvelden — bazan daha erken — eczacı, türlü türlü baharlar karıştırarak hazırlamış olduğu kokulu Nevruz macununu, billur kâse içinde, sahankore sarılmış olduğu halde gönderir, mukabil hediyesini alırdı.

Nevruz sabahı annelerin ilk işi, çocuklarının ağızlarına, gümüş kaşıkla, o macundan birer parça vermek olurdu. Her kadın, o macunla beraber, çocuğuna bütün yıl için sıhhat ve saadet verdiğine inanırdı.

Şimdiki eczacılarımız hazır ilâçlar dağıtmağa alıştıklarından, o karışık Nevruz macununun terkibini bilseler bile — belki şeker ve billûr kâseler pek pahalı olduğu için — Nevruz macununu hatırlayamıyorlar. Anneler de şimdi çocuklarının sıhhati macunda değil, sporda olduğunu anladılar. Saadete gelince... Onun nerede olduğunu artık hiç kimse bilmiyor.

* * *

Galiba, bahar şiir mevsimi olduğu için, baharın başladığını haber veren Nevruz bayramı da bize — dünyanın en şair diyarı olan — İrandan gelmişti. Vakıa, rivayete göre ilkin, eski İranda Farvardin ayının birinci günü yapılan ve İran dilinde Nev - ruz — yani yeni gün — denilen yılbaşı bayramı yazın gün dönümüne, şimdiki takvimimizle 21 hazirana, tesadüf ederdi. Fakat eski İran yılı, bizim şimdiki yılımızdan biraz daha kısa olduğundan, yıllar geçtikçe, Nevruz da bahara yaklaşmıştı. Nihayet, büyük Türk Padişahı, Selçuk Sultan Melik Şah onu 21 mart tarihinde tespit etti. Ve ondan dolayı bahar bayramının adı da Nevruzu Sultani oldu.

Eski İranda, Nevruzdan başka ikinci bir bahar bayramı vardı. Bu da nisan ayının birinci günü gelirdi. O gün köse sakallı bir adam bir katıra bindirilerek sokak sokak dolaştırılırdı. Köse adam elindeki yelpaze ile, mütemadiyen yelpazelenerek bununla kışın bitmiş ve sıcak mevsimin artık gelmiş olduğunu haber verirdi. Köse sakallı adam, soğuk düşmanlığını temsil ettiği için, yaklaştığı vakit, üzerine soğuk su atarlar, o da suyun artık soğuk olmadığını ve ondan korkmadığını anlatmak üzere:

— Germa, Germa yani sıcak, sıcak! Diye haykırırdı. Bundan sonra halk birkaç gün, soğugun son tesirlerinden büsbütün kurtulmak fikrile, ceviz, sarmısak ve yağlı etler yer, sıcak şeyler içerdi.

* * *

Eczacılarımız Nevruz bayramını bize haber vermeği unuttularsa da, kurban bayramını vaktinden önce haber veren mühim bir müjdecimiz var. Tayyare Cemiyetimizden Allah razı olsun! Daha rasathane hesaplarını yapmadan, müftülük bayram namazının gününü, saatini ve dakikasını ilân etmeden çok evvel, Tayyare Cemiyetimiz kurban bayramının yaklaştığını bildiriverdi de, bereket versin!, çocukların şeker bayramından kalmış papuçlarının — büsbütün yenilenmesine, bayram bu seneki gibi aylık ayının sonuna tesadüf edince, imkân olmadığından bari — pençelerini tamir ettirmeğe vakit bulunuyor!

Kısası Enbiya'ya bakılırsa, bu bayramda kurban kesmek âdeti bize İbrahim Peygamberin oğlunu — İsmail mi, İshak mı? Ben de iyi bilmiyorum; çünkü kurban bayramı ayında doğan erkek çocuklara İsmail adı konulduğuna göre İsmail olacak, halbuki Tevrat, İshak diyor — Allahın emrile kurban etmek isterken önüne çıkan koçu boğazlamasından gelmiştir.

Tevrata göre:

"İbrahim ile İshak, Allahın onlara söylediği yere geldikleri vakit, İbrahim orada mezbahayı kurdu ve odunları hazırladı; sonra oğlu İshakı bağlıyarak odunların üzerine koydu. İbrahim elini uzatt ve ve oğlunu boğazlamak için bıçağı aldı. Bunun üzerine Lemyezelin meleği, gökten: İbrahim, İbrahim! Diyerek bağırdı. İbrahim: Ben buradayım! Diye cevap verince:

— Elini çocuğunun boğazına dokundurma ve onu incitme!

Diye emir verdikten sonra, arkasında bir koç gördü...,,

Halbuki kurban âdeti, İsrail oğullarından çok, pek çok evvel vardı. Kurban kesmek fikrinin nasıl çıktığını tarih cemiyetinin kitabında, şu suretle ne güzel anlatılmıştır:

"Bir de insanlara hasım olan kuşların mevcudiyeti fikri o kuvvetlerin insan lehine çevrilebilmeleri ihtimalini doğurdu. İnsanları tehdit eden kudretlere hususî merasim ve teşrifatla kurban kesmek ve bazı takaddümeler vermek âdetine geçildi.,,

Ayni fikir, eski bir Sümer manzumesinde de şöyle hülâsa edilmişti:

"Korku iyliği doğurur, kurban hayatı uzatır, dua günahlardan kurtarır.,

Kurban kesmek âdeti, Müslümanlıktan ve Musevilikten evvel Türk kavimlerinde carî idi.

Hunlar, sonbaharda etler semizlediği zaman bunları, çayırların ve hububatın hâmisi olan mabutlara kurban ederlerdi. Kurbanlar hususî merasimle ormanın etrafı devredildikten sonra kesilirdi.

Tabiate ve ruha tapan Şamanlar yere ve sulara kurban kestikleri gibi ölmüş akrabaları için de kurbanlar keserlerdi. Şamanlara göre, insanın en korkunç düşmanı olan, yeraltı mabudu — Yerlik Han a takdim edilecek en makbul kurban koyu renkli attı.

Eski Mısırda, ilâhların en ziyade hoşuna gideceği farzedilen kurban da boğa idi. Nil nehrinden taşmamasını yalvarmak için, her sene Nil ilâhına bir genç kız kurban edilerek suya atıldığı, sonradan Ömer Halifenin, kız yerine Nil sularına bir muska attırdığı da tarihte meşhurdur.

Fenikeliler de ilâhlarına çocuklarını flavta ve boru sesleri arasında, diri diri yakarak, kurban ederler ve çocukların anneleri bayram kıyafetlerile bu merasim de hazır bulunurlardı.

Sümerlilerin medeniyetini almış olan Babilde kurban bayramı her sene nisan ayının ikinci günü başlar ve on gün sürerdi. O günnlerde Marduk ilâha türlü türlü hayvanlar, kokulu nebatlar kurban edilir, içkiler takdim olunurdu.

Eski Yunanlılarda, ilâhlara takdim edilen kurbanların kesilme ve yakılma merasimini anlatmak için, büyük Omiras'ın hemen bütün şiir fasıllarını tekrar etmek lâzımgelir. Ona da, bu zamanda kimin haddi olabilir?

* * *

Kurban kesmek âdeti nasıl başlamış olursa olsun, bize nereden gelmiş olursa olsun, şimdi biz kurban keserken, etini ilâhlara takdim etmeği düşünmüyorruz. Şimdiki fikirlere göre kurbanın yalnız kanını akıtmak, ilâhın istediğini temine kifayet ediyor. Kurbanın üstarafı da insanlara kalıyor.

Mezbahadan gelen etin zinet eşyası gibi satıldığı bu zamanda bari yalnız kurban bayramlarında çoluk çocuk birkaç gün bolca et yiyorlar, bir sene hiç et yüzü görmiyen fıkara da o günlerde et lokmasına kavuşuyor. Onun için kurban kesmek hiç te fena bir âdet değil..

Fakat, kendi mezbahasının varidatını arttırmak için değil, şehir halkının sağlığını, buzluktan geçmemiş etler yiyerek bozulmaktan korumak için, başka mezbahalardan bile şehre et girdiğini istemiyen belediyemiz, kurban bayramlarında birçok evlerin mezbaha haline gelmesine, bilmem, ne diyor?

Galip ATA

Milliyet

Asrın umdesi "MİLLİYET" tir.

ABONE ÜCRETLERİ :

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 "	7 50	14 —
12 "	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

RADYO

Bugünkü program

ISTANBUL:
18: Plâk neşriyatı. 18,30: Fransızca ders. 19: Asabiye doktoru Şükrü Hazım Bey tarafından konferans, ajans haberleri. 19,30: Türk musiki neşriyatı. (Ekrem B. Ruşen B. Cevdet B. Şeref B. Saim Bey Belma H. Vecihe H. Nedime H.) 21,20: Ajans ve borsa haberleri. 21,30 Necip Yakup Bey orkestrası tarafından muhtelif eserler.

VARŞOVA, 1415 m.
17,55: Taganni. 18,15: Oda musikisi konseri. 18,50: Ziraat. 19,20: Plâk. — Müsahabe. 21,05: Senfonik konser. 22: Müsahabe. 22,15: Senfonik takımı tarafından İtalyan musikisi. 23,45: Plâk. 24: Müsahabe.

KONIGSVUSTERHAUSEN
20: Millî neşriyat (şarkılar.) 21: Verilecek opera hakkında izahat. 21,05: "DONNA DIANA,, ismindeki opera temsili. 24: Königsberg'den naklen gece musikisi.

BUDAPEŞTE, 550 m.
18: Sahibinin Sesi plâkları. 18,45: Müsahabe. 19,15: Koro tarafından şarkılar. 20: Beden terbiyesi âli mektebinden nakil. 21,50: Stüdyodan bir temsil. 22,55: Rigo Sigan takımı. 23,25: Emerich Stefaniai tarafından bir konser. 24,10: Almanca konferans. 24,25: Triye konser.

VIYANA, 507 m.
19: Şarkılar ve hafif havalar. — Müsahabe. 20,15: Askerî konser. — Müsahebe. 21,45: Senfonik konser. 23,15: Akşam haberleri. 23,30: Radyo orkestrası.

ROMA, NAPOLİ, BARI:
18,30: Konser. 19,45: Haberler. 19,30: Konferans. 20,30: Saat ayarı vesaire. 20,55: Haberler. 21,45: Tagannili konser. 22,55: Piyano - keman (oda musikisi) konseri. — Müsahabe. 23,50: Senfonik musiki.

MİLANO, TORINO, TRIYESTE, Floransa:
18,30: Filharmnoik konser. — Müsahabe ve plâklar. 21,40: Plâk. 23: Bir perdelik temsil. Müteakiben plâk konseri.

BRESLAU, 316 m.
18,50: Genç kız neşriyatı. — Müsahabe. 20: Tagannili konser. — Müsahabe. 21,30: Askeri neşriyat. 24: Muhtelif aletler ile konser. Müteakiben org konseri.

27 Mart salı

ISTANBUL:
18: Plâk neşriyatı. 19: Mesut Bey tarafından çocuklara masal ve ajans haberleri. 19,30: Türk musiki neşriyatı. Eftalya Sadi H. Kemani Sadi B. Refik Bey. 21: Muhtelif neşriyat. Ajans ve borsa haberleri. 21,30: Radyo orkestrası tarafından muhtelif eserler.

VARŞOVA, 1415 m.
17,55: Orkestra konseri. — Müsahabe. 19: Tagannili koro konseri. 19,30: Poznan'dan naklen Piyano konseri. 20: Müsahabe. 21,05: Plâk. 21: Milânoda "Skala,, operasından naklen,, Rocea'nın eserlerinden "DYBUK,, operası. (Istirahatlerde müsahabeler.

KONIGVUSTEHAUSEN:
20: Hamburgtan naklen gemici şarkıları. — Müsahabe. 21,30: Neşeli musiki. 23: Son haberler. 24: Gece konseri.

BUDAPEŞTE, 550 m.
19: Veres Sigan takımı. 19: Amele saati. 19,30: Budapeşte operasından naklen: Wagr'in "PARSIFAL,, operası. 23: Konferans. 23,30: Budapeşte musiki heyeti tarafından konser.

VIYANA, 507 m.
18,20: Orkestra konseri. — Müsahabe. 20: Radyo orkestrası (Neşeli musiki.) — Müsahabe. 22: Haftalık haber icmali. 23: Son haberler. 23,15: Halk opera orkestrası.

ROMA, NAPOLİ, BARI:
18,10: Orkestra konseri. — Muhtelif müsahabe ve plâklar. 22: Operada verilecek temsili nakil.

MİLANO, TORINO, TRIYESTE, Floransa:
18,10: Plâk. — Müsahabe. 21: Oda musikisi. 21,45: Milânodaki "Scala,, operasından naklen opera temsili.

BRESLAU, 316 m.
16,10: Mandolin konseri. 17: Hafif musiki. 18,50: Müsahabe. 19,20: İlkbahar mevsimine mahsusu şarkılar. — Müsahabe. 20: Millî neşriyat (temsili.) 21,10: Musikide şiir. 24: Alman halk şarkıları. Müteakiben plâk konseri.

28 Mart çarşamba

ISTANBUL:
18: Plâk neşriyatı. 18,30: Fransızca ders. 19: Monoloğ (Muammer Bey tarafından). 19,30: Türk musiki neşriyatı. (Ekrem B. Ruşen B. Cevdet B. kemanî Cevdet B. Şeref B. Semiha H. Vecihe H. Servet H. (Şehir tiyatrosu verilirse yalnız ajans haberleri ve plâk neşriyatı.)
21,20: Ajans ve borsa haberleri. 21,30: Necip Yakup Bey orkestrası.

VARŞOVA, 1415 m.
18,20: Poznandan nakl'en koro konseri. — Müsahabe. 20: Varşova büyük şehir tiyatrosundan naklen Wagnerin "PARISIVAL,, operası temsili. 22: Müsahabe.

KONIGSVUSTERHAUSEN:
19: Keman - org konseri. — Müsahabe. 20: Millî neşriyat. 21: Müsahabe. 21,10: "Bizim Saar'ımız isimli millî konferans. 21,30: Neşeli bir karışık program. 23: Son haberler. 24: Münihten naklen: Gece musikisi.

BUDAPEŞTE, 550 m.
18: Polidor ve Brösvik plâkları. 18,45: Müsahabe. 19,15: Mr. Stefan Gati tarafından piyanorefaktile KEMAN KONSERI. 21: Müsahabe. 21,15: Stüdyodan bir tiyatro temsili. (Opera odry takımı.) 23,30: Farkas Sigan takımı. 24: Opera orkestrası tarafından konser.

VIYANA, 507 m.
18,20: Avusturyalı bestekârlarının eserlerinden mürekkep konser. 19,35: Millî neşriyat. 20: Şarkılar, gezinti havaları. 21,45: Akûalite. 22: Romantik senfonik konser. 23: Haberler. 23,35 Plâk.

ROMA, NAPOLİ, BARI:
18,10: Orkestra konseri. — Muhtelif bahisler ve plâk neşriyatı. 21,45: I. Littoriali della Culture e delle arte isimli neşriyat. 23: Hafif musiki.

MILANO, TORINO, TRIYESTE, Floransa:
18,10: Tagannili konser. — Müsahabe. ve plâklar. — Müsahabe. 21,40: Edebî ve sanatkârane neşriyat. 22,50: Variyete neşriyat.

BRESLAU, 316 m.
18,30: Plâk konseri. 19: Müsahabe. 20: Millî neşriyat (tagannili konser.) 21: Günün kısa haberleri. 21,10: Berlinden naklen konferans. 21,30: Paskalye şarkıları. 22,20: Olen askerleri hatırlama neşriyatı. 24: Tanınmış sanatkârların dans havalarından. 24,45: Paskalye musikisi.

29 Mart perşembe

ISTANBUL:
18: Plâk neşriyatı. 19: Selim Sırrı Bey tarafından konferans, ajans haberleri. 19,30: Türk musiki neşriyatı (Kemal Niyazi Bey. Hayriye H. Mahir B. Müzeyyen H.). 21: Muhtelif neşriyat, ajans ve borsa haberleri. 21,30: Radyo orkestrası tarafından dans musikisi.

VAŞOVA, 1415 m.
16,40: Tagannili konser. 17,55: Ruhî neşriyat. 18,50: Zirai müsahabe. 21,05: Musiki bahisleri. 21,15: Ruhî musikiden mürekkep filharmonik konser. 23,40: Plâk.

KONIGSVUSTEHAUSEN:
20: Polonyadan naklen: Köylü musikisi. 21: Müsahabe. 21,10: Eski musiki. 22: Roman tefrikası. 23: Haberler. 24: Hamburg'tan naklen hafif musiki.

BUDAPEŞTE, 550 m.
18: Zirai neşriyat. 18,30: Budapeşte musiki heyeti tarafından konser. 19,30: Spor haberleri. 19,45: Müsahabe. 20,15: Musiki alî mektebinden naklen Bach'ın eserlerin mürekkep konser. 23,35: Yaylı sazlar kuarteti tarafından konser.

VIYANA, 507 m.
18,25: Piyano konseri. — Müsahabe. 20: Alman halk şarkıları. — Haberler, saat ayarı. 21,35: Kuartet konseri. 22,35: Son haberler.

ROMA, NAPOLI BARI,
18: Tagannili konser. — Muhtelif müsahabeler ve plâk neşriyatı. 21,45: "Messada neşriyatı. quieni,, isimli Verdinin eserlerinden opera temsili.

MILANO, TORINO, TRIYESTE, Floransa:
18,10: Dans musikisi. — Müsahabe. 21: Müsahabe. — Plâk. 21,10: Bir tiyatro temsilini nakil. 23: Oda musikisi. 24: Haberler.

BRESLAU, 316 m.
20: Köylü neşriyatı (musikili.) 21,10: Avusturya hakkında konferans. 21,30: Anton Brukner'in eserlerinden mürekkep konser. 24: Harmonik konseri.

Pek yakında İPEK sinemasında
Halkımızın pek çok sevdiği yıldız
LİLİAN HARVEY
tarafından temsil edilen
SARIŞIN KUKLA
[14994]

Bugün matinelerden itibaren
SUMER SİNEMA
(Eski Artistik)
Melek gibi tebessümü ve şeytan vücutlü sarışın, şuh ve şen
ANNY ONDRA'yı
En son ve güzel Fransızca sözlü ve şarkılı
EVLENDİRELİM Mİ?
Muhteşem filminde LUCIEN BAROUX ile göreceksiniz. (14958)

Gülmek, eğlenmek, şen ve şkrar Paris şarkıları dinlemek ve
MAURİCE CHEVALİER
Tarafından yaratılan
GÜLEN PARİS
Filmini görmek için MELEK Sinemasına gitmelisiniz
Tamamen Fransızca sözlü Paramount filmi
Bayram münasebetile saat 11 de tenzilâtlı matine. (14976)

TÜRK SINEMASINDA
Dünyanın en muazzam ve müthiş filmi :
MUMYALAR MÜZESİ
Fransızça sözlü ve tamamen renkli
Oynıyanlar :
Fay Wray — Lionel Artwill
Matineler saat 11 de başlar. (14955)

İttihadı Millî
Türk Sigorta Şirketi
Harik ve hayat üzerine sigorta muamelesi icra eyleriz
Sigortaları halk için müsait şeraiti havidir
Merkezi idaresi : Galatada Ünyon Hanında
Acentası bulunmayan şehirlerde acenta aranmaktadır.
Tel. Beyoğlu : 4887. 1213

Harik Hayat Kaza ve Otomobil
Sigortalarınızı Galatada Ünyon Hanında Kâin
ÜNYON SİGORTASINA yaptırınız.
Türkiyede bilâfasıla icrayı muamele etmekte olan
ÜNYON
Kumpanyasına bir kere uğramadan sigorta yaptırmayınız.
Telefon : Beyoğlu 4.4888 1214

SENENİN EN BÜYÜK MUVAFFEKİYETİ
LEBLEBİCİ HORHOR AĞA
Reji: E. MUHSİN
Oynıyanlar: BEHZAT FERİHA VASFI HAZIM FERDİ MUAMMER
Deniz kızı EFTALYA H.
İPEK ve ELHAMRA SİNEMALARINDA
Bayram günleri saat 11 de tenzilâtlı matine vardır.
[14978]

Bayram günlerinde
ASRI SİNEMA'ya
gidiniz. Gösterilmekte olan
BEN FAHİŞE MİYİM ?
büyük ve müessir filmi görünüz.
Mümessilesi :
RUTH CHATTERTON
Bayram münasebetile, bugün, yarın Çarşamba ve Perşembe günleri matinelerinde
1 SAAT VARYETE
Yeni 8 Numerolu PROGAM
Dühuliye 20 kuruş. (14954)

FERAH SİNEMA
Bayramda hergün tenzili fiyatla
büyük program : Bugün
ŞARLO: ŞEHİR IŞIKLARI
ve
KAPDAN BULDOK
Mevkiler : 20 — Localar : 100

ISTANBUL BELEDİYESİ
Şehir Tiyatrosu
Bu akşam saat 20 de
LUKUS HAYAT
27-3-934 salı günü gündüz ve akşamı oyun vardır. Gündüz saat 14 te, akşama saat 20 de.
LUKUS HAYAT
28-3-934 çarşamba günü gündüz 14 te ve akşamı saat 20 de LÜKÜS HAYAT
29-3-934 perşembe akşamı Ertuğrul Muhsin Beyin jubilesi saat 20 de biletler gişede satılmaktadır.
Program : 1 — Hamlet, 2 — Perkünt, 3 — Lüküs Hayat.

Dr. İHSAN SAMİ
Gonokok Aşısı
Belşoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşıdır. Divanyolu Sultan Mahmut türbesi No. 189.
(1382) 804

Milliyet'in edebî tefrikası: 31

KANLI SIR

Yazan: Mahmut YESARİ

Bu, korkunç bir feragat... O halde, beni ne diye çağırdı? Önüne geçilmesini istediği maddî tehlikeler ne ?

Mesture, söyledi, anlattı, nihayet:

— Ayrılalım, dedi.

— Ne zaman buluşuruz?

— Sen, yarın, Avrupadan yeni gelmişsin gibi, bizim apartımana uğrar, Halimi sorarsın. O, seni gördüğüne pek memnun olacaktır.

Demek Mesturenin projeleri çok geniş!

Ayrıldık. Fakat kulaklarımda hâlâ onun sesi var. Ellerim arkamda, ağır ağır yürüyorum. Beynimin humması dinmedi, arttı.

Mesture, neler düşünüyor? Neler tasavvur ediyor? Yoksa, tehlikeli bir oyun başlangıcında mıyız ?

— Mart 20 —

Mesture, köşke taşındı. Halim Siret, apartımanın konturatosunu bari Şişlide kalıyor.

Mesturenin köşkünde dadısı, bir de alık bir ahbr kadın var. Artık eski sıkı, eski kontrol yok.

Geceleri, bahçenin nihayetindeki metrûk bahçevan kulübesinde buluşuyoruz. Eski hayatımız, geri döndü. Kendi havamızda, kendi saadetimizin ateşile yanıp ısınarak yaşamaktayız.

Halim Siret, karısı ile meşgul değil... O, işten kaçan, herhangi bir angaryeden korkan, çekinen lâkayit adam, öyle faal oldu ki.. Mahkemeden tapuya, tapudan avukatlara koşuyor, elinde senetler, ilâmlar, sağa sola seğirtiyor. Bu uğraşma, didinme, elbette boşuna değil...

Onun bu faaliyetine, Mesture, hiç sesini çıkarmıyor. Zannediyorum ki kocasını, hiç umulmadık, yahut ta tam zamanında, umulmadık bir yerinden vuracak... Karısının, yıl sakin emniyeti, Halim Simaksadını anlar gibi oluyorum. Bu emniyeti gören Halim Siret, hileye, dalavereye, sahtekârlığa başvurmıyacak...

— Mart 27 —

Bahar geldi... Şeftali, erik ağaçları çiçek açtılar. Kırlar, bahçeler bir gelin gibi süslendi..

Fakat bu bahar, benim içimde açmadı, çiçeklenmedi.

Mesture, öksürüyor.. Ben, bu öksürüşü beğenmiyorum. Akşamları yanakları ebrulî ebrulî penbeleşiyor...

Bu, hava değiştirmenin tesirlerinden olacak. Vehimle tehlike icat ediyorum. Mesture, bir çocuk kadar şen, delişmen... Hasta olan bir insan, bu kadar neşelenebilir mi?

Önümüzde uzun, sıcak yaz günleri; sıcak yaz geceleri var. Mesut yaşamak hakkımız olan günler, geceler var.

Halim Siret, karısına dikkat bile etmiyor. Köşke geldiği günler, beni de çağırıyorlar birlikte yemek yiyoruz. Geç vakitlere kadar oturuyoruz.

Yazın yaşklaşması, Halim Siret'i pek memnun etmedi. Aklımdan, Avrupa plâjlarını geçirdiğine eminim dan, dükkânlardan, evlerden aylık toplamak, onu doyurmaz ki...

Muhtelif tasavvurlarını karısına anlatıyor:

— Parça parça emlâk, insanın başına dert... Vergilerile, icarlarile, konturatlarile ayrı ayrı uğraşmak, çok güç! Bunları satmalı, yerine temiz bir mülk almalı...

Mesture, bunları, aklı yatmış gibi, dudaklarında hiç kırmayan incitmeyen bir tebessümle dinliyor.

Halim Siret, derhal işe başlıyacak, lâkin istediği gibi oynayabileceği bir mülk, bağdaşabileceği bir mal sahibi bulmamış olmalı!

— Nisan 4 —

Halim Siret, Mesturenin sıhhatini bahane ederek Avrupa sanatoryomlarından bahse başladı.

Bu başlangıç çok güzel... Fakat Mesture, kocasının heyecanlı nutuklarını, ateşli hitabelerini, dudaklarının ucunda, bin bir mânâya gelen bir gülümseyişle dinliyor.

Mesturenin bütün kuvveti, zahiren yorgun görünen bu durgunluğunda... Evet, onu gören, hayata ve insanlara karşı bütün silâhlarını terketmiş; ruhan, fikren, hissen yorgun, ezgin, bitkin zanneder. Halbuki o, hayata ve insanlara karşı Sükûtile, düşmanlarını tahkir ediyor; sükûtile, onlarla alay ediyor.

Halim Siret, elindeki sazın tellerine dokunmağı bilmiyen acemi bir bestekâr, gibi ondan ses çıkartmak istiyor. Görünüşe aldanıyor ve karısını, istediği gibi yola getirdiğine emin, vaziyetten memnun...

Mesture, kocasının memnuniyetine de gülüyor..

Ah, bu, gülüşler! Insanı deli etmek, öldürmek, kan kurutmak için kâfi! Eğer Halim Siret bilse, hissetse; kurnazlığının bu gülünç, boş neticeye çarpmasına bir müddet inanamaz! Çünkü onun, kendi kuvvetine, meharetine emniyeti, nefsine ölçüsüz, çevresiz bir itimadı var...

Lâkin zannediyorum ki Halim Siret, sonunda muvaffak olacak.. Onun yılmaz ayak direyişi karşısında, Mesture, gerilemeğe mecbur kalacak... Çünkü Halim Siret, muayyen bir maksatla hareket ediyor..

Mesturenin ki ise maksatsız bir müdafaa.. Neye, niçin, neden koru nuyor? Halim Siret, sözlerinde, niyetlerinde samimî olabilir. Yahut, kendi hesabına az bir menfaat le iktifa edebilir.

Mesture, bir Avrupa sanatoryomuna gitmeği istemiyecek kadar ğil.. Lâkin korkuyor... Ona seyahat, meçhûl bir sergüzeşt gibi geliyor; âkibeti korkulu bir sergüzeşt gibi..

Kadıncağız, bu korkusunda, bu tereddüdünde, bu düşüncesinde belki diğer korkularından, tereddüt lerinden, düşüncelerinden daha haklı...

— Nisan 23 —

Doktorlar, Mesturenin sanatoryoma gitmesine pek fazla lüzum görmüyorlar. Köşk komşumuz doktor Nüzhet Süleyman Bey, hiç bir tehlike görmüyor:

— Önümüz yaz.. Hanımefendinin ta çocukluğundan beri alıştığı bu iklimi terketmesi mânâsız olur.. Yazın, buradan güzel yer mi olur? Avrupa sanatoryomlarında tedavi şekli ve şartları mükemmeldir. Lâkin çok defa iklim, hastanın mizacına uymaz.

Ben, bu doktoru çok sevmeğe başladım. Bana, evvelâ ukalâ gibi görünüyordu; fakat onda, insanı ikna edici öyle tatlı bir kuvvet var ki..

Garibime giden tarafı da, doktorun, Halim Siretten hoşlanmaması.. Herkese karşı nazik, sevimli olan bu adam, her nedense Halim Sirete karşı gayet sert ve merhametsiz...

Dil seferberliği

(Başı 1 inci sahifede)

olan tarama dergisi gibi bir ham malzeme listesi olacaktır. Cemiyetin 1932 yılı başından beri ileri götürmekte olduğu derleme seferberliğine şimdi - ye kadar cemiyet merkezine 140 bine yakın fiş getirmiştir. Vilâyet ve kaza merkezlerinde mükerrer görülerek ayrılan fişler, bu hesabın dışındadır. Bu 140 bin fiş, tez elden gözden geçirilerek bir kitapta toplanacaktır. Böylelikle bütün Türkiyenin her ta - rafında halk ağzında söylenen lûgat lere geçmemiş, öz Türk sözleri yer yer sesçe ve mânaca aldıkları türlü değiş melerle beraber gözönüne konulmuş olacaktır.

İstılah listeleri

4 — Cemiyetin ıstılah kolu, ıstılah larını araştırdığı bilicilere (ilim kar - şılığıdır) göre on altı bölüğe ayrılmış tır. Bu, bölüklerden her biri kendi payına düşen ıstılahları fransızca şim di kullanılan osmanlıca ve ihtiyarî o - larak almanca veya ingilizce olmak üzere listelere yazmaktadır. Bu lis - teler basılarak muallim ve mütehas - sıslara gönderiliyor. ve herkesten öz türkçe karşılık isteniyor. Gelen ce - vaplar toplanarak bölükçe karşılık - lar tayin edilecek, ıstılah merkezin - den ve umumi merkez heyetinden geç tikten sonra bu karşılıklar katiyet kesbedecektir.

Bölüklerin çalışmaları

Askerlik ıstılahları bölüğü binden fazla askerlik sözünün öz türkçe kar şılıklarını da koyarak birinci liste ol mak üzere merkeze vermiştir. Hükû - met teşkilâtı bölüğü, makam ve me - muriyetler isimlerinin türkçe karşı - lıklarını gösteren bir listeyi hazırla - mış merkeze göndermiştir. Riyazî i - limleri bölüğü, hesap ve hendese ıstı lahlarının büyük bir kısmını türkçe karşılıklar kararlaştırmıştır. Yollar ve nakil vasıtaları bölüğü de şimdilik türkçe karşılıklarını bulabildiği ıstılah lardan bir listeyi merkeze vermiştir.

Bunlardan başka olan bölüklerden bir takımı, listelerini tamamlamakta, bir takımı da dağılmış listelerin ce - vaplarını sıralamaktadır. Cemiyet kar şılıkları tesbit edilen ıstılahlardan ilk önce ilk ve orta mekteplerde okutu- lan ders kitaplarına ait olanlarını ilk sıraya alarak bunları neşretmek niye- tindedir.

İstılah karşılıklarını tesbit için de birçok öz türkçe kelimeyi ortaya ata cak olan tarama dergisinin çıkması beklenmektedir.

Tarama dergisi kimlere gönderilecek

Öğrendiğimize göre tarama der- gisi, fasikül fasikül bir çok reyinden istifade olunacak zatlara meccanen gönderilecektir. Birinci fasikül on, di- ğerleri beşer borma olacaktır. Bun - lar arasında mebuslar, Halkevleri, valiler, kaymakamlar, maarif müdür leri, maarif memurları, ilk tedrisat mü fettişleri, Universite, yüksek metkep- ler, askerî mektepler, liseler, muallim mektepleri, orta mektepler ve meselk mektepleri, türkçe ve edebiyat hocala- rı vardır.

Bunlardan başka cemiyet bütün vi lâyetlere bir tamim yaparak oralar - da muharrir, gazeteci, ve diğer dil meraklısı olarak bu işle alâkadar ola bilecek her kaza için 1 - 3 zatın isim lerinin bildirilmesini rica etmiştir. Bunlara ve memleketin tanınmış bü- tün edip, şair, romancı, muharrir ve gazetecilerine de dergi gönderilecek tir. .

Dergi, kendilerine gönderilen zat lardan iki şey reca etmektedir. Biri, dergide yanlış veya eksik bir cihet gö rülürse cemiyete bildirilmesi, diğeri, her kelime için gösterilen karşılıklar dan en münasip görülenlerin tesbiti- dir. Bu suretle kılavuzun esasları da hazırlanmış olacaktır.

Ankaranın imarı

(Başı 1 inci sahifede)

yaparak bu suretle seneden seneye şeh- re yenilik ve düzenlik verilmesi gaye- sini istihdaf etmiştir.

Acele yapılması lâzım gelen işler diğer işlerden üstün tutularak cümhu- riyetimizin merkezi olan Ankara şehri- nin az zamanda herkesin istediği gibi medenî ihtiyacı temin edecek bir şehir haline gelmesine gayretle çalışılacaktır. Hazırlanan plânlaştırma programı icra vekilleri heyetine sevkolunmuştur. Pro- gramın tertibinde kanunla tayin edilen faaliyet çerçevesi ve bütçe imkânla- rı nazarı itibara alınmıştır.

Müdürlük programın tatbiki için üç buçuk milyon lira sarfına lüzum göstermiştir. Bu paranın istikraz sure- tile değil, devlet bütçesinden ayrıla- cak tahsisatla temini muhtemeldir. Pro- gramın tatbikatında ilk sene için (600,000) liraya ihtiyaç gösterilmiş -

İrtihal

Sabık kumandanlardan merhum mi- ralay Mehmet Ziya beyin refikası ve İstanbul belediyesi istatistik müdürü Tarık Ziya, deniz zabitlerinden Zinnur Ziya Beylerin valideleri ve Nafia vekâ- leti müdürlerinden Besim Beyin kain valdesi Kutsiye hanım kısa süren bir hastalıktan maalesef kurtulamıyarak vefat etmiştir.

Cenazesi bayramın ikinci salı günü Taksimde, Kocatepe caddesindeki 79 numaralı ikametgâhından saat on birde kaldırılarak Kabataştan motörle Sala- cak iskelesine nakil ve Doğancılar ca- miinde namazı kılındıktan sonra Kara ca Ahmetteki aile makberesinde hakkın rahmetine tevdi olunacaktır.

Cenabı hak büyük elem içinde bu - lunan ailesine sabırlar ihsan buyursun.

Hanımefendi, Kaydediniz...

YAKUT

1651 İstanbul

MEMLEKET HABERLERİ

Bayramiçte Posta işleri

Posta servislerinin düzeltilmesi lâzım

BAYRAMIÇ, (Milliyet) — İstanbula en yakın vasıtası ve yolları en iyi bir kaza olan Bayramıcın en mühim derdi postalardır, bundan altı ay evvelisine kadar Bayramıçtan Çanak kaleye haftada iki defa posta gelip gitmekte idi, o zaman İstanbuldan, Ankaradan bazan on günlük mektup alınırdı, memleketin en uzak köşeleri bile gazetelerini, mektuplarını bura dan çabuk alırdı. İşte bu mühim mesele nazara alınarak Bayramıç - Ça nakkale postası haftada üç güne çıkarılmıştır. Yani haftada üç gün Bay ramıçtan Çanakkaleye, üç gün de Çanakkaleden Bayramıça posta var dır. Posta kamyon ile gidip gelmek tedir.

Yalnız vapurların muntazam işlememesi dolayısiyle İstanbul postaları muntazam gelmiyor. Meselâ haftanın iki postasında gelen İstanbul pos tası bir posta gelmiyor, bunun da sebebi yukarda yazdığım veçhile vapurların muntazam bir surette işlememesinden ileri gelmektedir.

Mühim bir merkez olan kazada posta ve telgraf kadrosu çok dardır. Ayda binlerce lira havale tediye ve kabul eden, binlerce mektup, telgraf ve paket dağıtan kaza postahanesinde ne posta ve ne de koli memuru vardır.

Bir müdür, bir muhabere memuru ve bir tevzi memurundan mürekkep dar bir kadro ile çalışan postahaneden daha fazla iş beklemek abestir, çok çalışkan müdür ve muhabere me muru ve tevzi memuru geceli gündüzlü çalışmaktadırlar. Çalışkan pos tacılarımızın mesaileri cidden şayanı kayıttır.

Posta, telgraf müdüriyeti umumiyesinin buhranın hususî vaziyetinin tetkiki ve diğer kazalarla ölçülmiye rek posta günlerinin vapurlara tesadüf ettirerek her posta İstanbul postasının gelmesi ve halkın hiç olmazsa bir gün sonraki gazeteleri okuma sının teminiyle memur kadrosunun genişletilmesini temenni eyleriz.

Bayramiçe Hapishane lâzım

Hükûmet konağındaki iki oda hapishane olur mu?

BAYRAMIÇ, (Milliyet) — Çoktanberi tamir görmiyen ve tamire muhtaç olan Bayramıç hükûmet konağının tamiri için bin beş yüz lira tahsisat verildiğini yazmıştım. Bu pa ra ile hükûmet konağının yıkılan sa çakları kâmilen yeni yapılmış ve alt katına da yeni tavan çekilerek bütün çerçeveleri yenilenmiş ve her tarafı badana edilerek dış kısmı da sarı boya ile boyanmıştır.

Yalnız hükûmet konağından içeri ye girince solda iki oda evvelce ha pishaneye hasredilmişti. Bu vaziyet çok çirkin duruyordu. Binanın tami- rinden sonra kaymakam Zeki Bey bu ciheti nazara alarak bu çirkin vazi- yeti ortadan kaldırarak hapishaneyi başka bir odaya nakledilmiştir.

Şunu da ilâve edeyim ki, Bayra mıçta bir hapishane binasına ihtiyaç vardır. Hükûmet içinde hapishane- nin bulunması doğru olmıyacağı tabi idir. Bu husus mahkûmlar ve mev- kuflar için bir oda hasredilmiştir. Bu cihet te doğru değildir. Bundan baş ka hapisler tarafından pişirilen ye- meklerin kokuları diğer dairelere de sirayet etmektedir.

Bu cihetler nazara alınarak Bay ramıçta yeni bir hapishane binası ya pılması için Adliye Vekâletinden tah sisat istenilmiş ise de, şimdiye kadar bir semere hâsıl olmamıştır. Hapisha ne binası için hükûmet civarında mü nasip arsalar da mevcuttur. Yalnız tahsisat verilmediği için yapılamıyor, bunun için bu mühimişi Adliye Ve- kâleti nazarı itibare alarak hapisha ne binası yapılması için bir an evvel tahsisat vermesini beklemekteyiz.

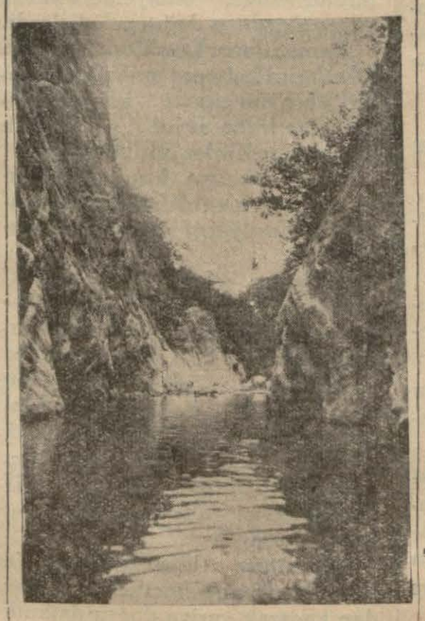

ANTALYA, (Milliyet) — Burada artık yaz mevsimi avdet etmiştir. Ter mometre gölgede (20 - 25) e kadar yükselmektedir. Zaten, tabiî manzaralarının zenginliğiyle şöhret kazanan yeşil Antalya bu mevsimde daha ziyade güzelleşiyor.

Vilâyetin bilhassa sahillerinin arzettiği güzellik, ne kadar methedilse azdır. Resimde görülen Alanya civarındaki "Dim Uçurmak Boğazı" bu güzelliğe bir misaldir.

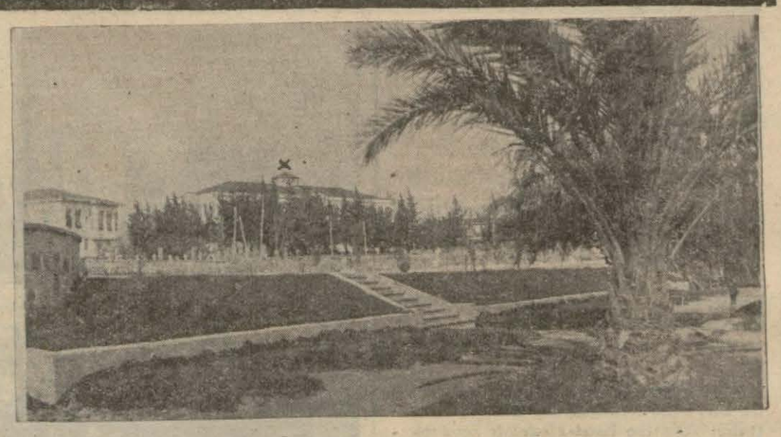

ANTALYA (Milliyet) — Antalyada mütemadî bir imar faaliyeti vardır. Şehri bir iki sene evvel gezenler, bugün tanınmıyacak bir halde olduğunu görürler. Bu imar faaliyetinin en mühim eserleri: Geniş, muntazam cadde- ler, asrî inşaatla meydana gelen mağazalar, umumî park ve bahçelerin tarh ve tanzimi pek yakında inşası bitecek olan muhteşem Halkevi binası ve köy- lünün mutavassıt ellere muhtaç olmadan malını satması için inşasına başla- nan Harp pazarı gibi umumun refahını temin eder eserlerdir. Diğer taraftan park tevsi edilmektedir. Yukarıki resim parkı ve hükûmet konağını gösteri- yor.

Tekirdağ hastanesi asrî bir şifa müessesesidir

Kırk yataklı hastane, üzerine aldığı vazifeyi bihakkın ifa ediyor

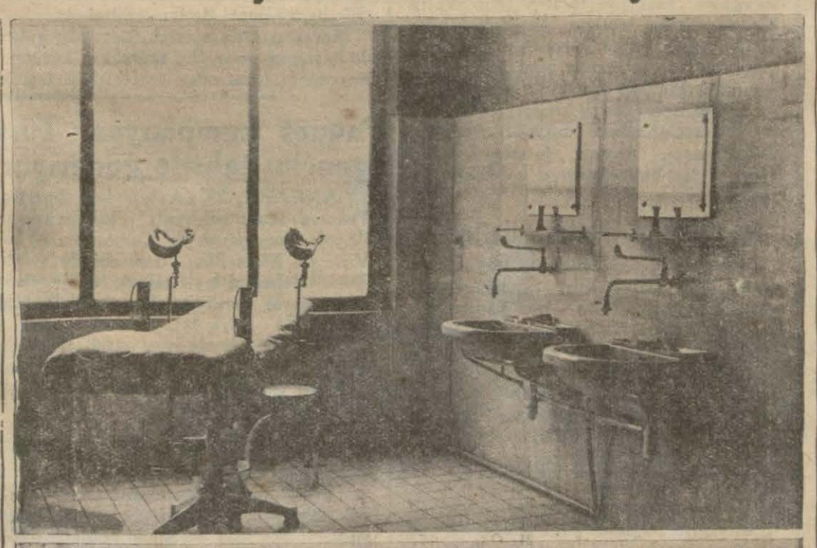

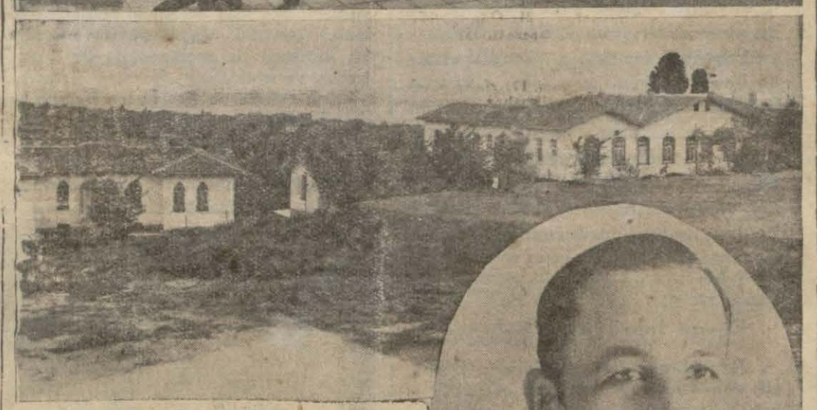

Yukarda ameliyathane, ortada hastahanenin uzaktan görünüşü, aşağıda Başhekim İsmail Hakkı Bey

TEKIRDAĞI, (Milliyet) — Trak ya şehirlerî içinde yegâne iftiharla intizam ve temizliğinden ve hastalara karşı gösterilen alâkadan bahsede ceğim şehrimiz hastahanesini gez- dim.

Şehrimizin hemen şimali şarkisi- ne düşen ve denize hâkim bir mevki- de bulunan hastahanemiz cidden ifti hara değer bir müessese halini almış tır. Seneden seneye tekemmül eden hastahanemiz her hangi hastalık için pek hassas davranmaktadır. Ufak bir vakadan derhal hastahanemiz haber dar edilir. Şehre bir iki kilometre u- zak olmakla beraber onun telefonu bir çok hastaların imdadına yetişir. Vilâyet umumî meclisi ne kadar maa rife ehemmiyet vermişse, memleke- tin sıhhatine pek yardımı olan bu mü esseye de ayni ehemmiyeti vermekte dir.

Hastahanemiz 40 yataklıdır. Mo- dern bir ameliyathanesi ve bir de lâ boratuvarı vardır. Şimdilik kadrosu iki doktor ve hemşire ve sair hademe lerden ibarettir.

Doktorlarımızın biri dahiliyeci, diğeri opretördür. Senevî vasatî ola- rak 5 - 6 yüz hasta tedavi, 75 büyük ameliyat ve 20 0e yakın küçük ame liyat ve müdahilâtı cerrahiye tatbik edilir. Haftanın iki günü için Poliyi- niklik kabul edilmiştir.

Bir senenin istatistiğine göre iki bin hasta müracaat etmekte ve bu miktarlar protokol ve poliniklik def- terleri ile numara tahtında zatpolun maktadır.

Bu zaptedilen memleketimizin mü tenevvî hastalıklarında yapılan gra- fiklere nazaran yüzde hesabiyle sıra siyle arzedeceğim hastalıklar kayde- dilmiştir.

Yüzde 30 malarya, yüzde 15 akci ğer, (verem hariç) hastalıkları, yüz- de 5 romatizma, yüzde 5 karaciğer, yüzde 5 kalp hastalıkları, yüzde 3 iğ tida hastalıkları ve geriye kalanlar da muhtelif hastalıkları yüzde 42 ih tiva eder. Dahili ve harici hastalık- lar yarı yarıya nisbettedir. Senevî va satî olarak vefat yüzde 5 kaydedil- miş ve bu yüzde beş miktarının an- cak vahim hastaların son zamanlar- da müracaatlarından ve merkez ile kaza belediyelerinin kimsesiz hasta- ları göndermesinden münbaistir.

Bu sene için hastahaneye bir poli niklik dairesiyle tecrit kovuşları ilâ- ve olunmuştur.

Hastahanemizin genç başhekimi İsmail Hakkı Bey yorulmak bilmez ve yılmaz bir azimle bu müesseseyi Avrupanın hastahanelerinden fark- sız bir şekle ifrağ etmiştir.

Bilhassa doktorlarımız fakir has- taları da büyük bir alâka ve dikkatle tedavi etmektedirler.

Sürek avı

MERSİN, (Milliyet) — Şehrimiz hal- kevi köycülük komitesi geçen gün bir sü- rek avı tertip etmiştir. Bu avda Mersine iki saat mesafede "Kuyuluk köyüne,, gi- dilmiş ve köylü avcılarla domuz avına çıkılmıştır. Bu avda dört domuz öldürül- müştür.

Balıkesirde bir nahiye lağvediliyor

BALIKESİR (Milliyet) — İçti malarına muntazaman devam et - mekte olan Balıkesir meclisi umu- mîsinde vilâyet merkezine yirmi kilometre mesafedeki Yeniköy na hiyesinin lâğvedilmesini derpiş et- miştir. Yeniköy demiryolu üzerin- de güzel ibr köydür. Merkeze pek yakın olması ve Ömerköy nahiye- si merkez'nin kendisinden on ki - lometre ileride bulunması yüzün- den lâğvından idarî hiç bir zorluk çıkmayacağı âşikârdır. Bu sene bü yük bir gayretle tam devreli bir mektep binası yapmaya teşebbüs eden ve bu teşebbüsü çok ilerleten Yeniköy halkı bu lâğıv keyfiyetin- den memnun olmamışlardır. Yuka rıda zikrettiğim mektebin kârgir ve çatı kısmı tamamile bitmiştir. Bu sene dahilî aksam kapı ve pen- cerelerde bitecek ve ağlebi ihti - mal önümüzdeki ders devresinde köy çocuklarına açılmış olacaktır. Sağlam yapısı ve iç taksimatı itiba rile bu mektep ihtiyacı karşılaya- cak derecede mükemmeldir.

Çalışkan ve bu derecede halûk olan yeni köylüler tam mânasile inzibata uymuştur, senelerden be- ri ehemmiyetli bir asayiş vakası olmamıştır. Bu hal de Yeniköy na hiyesi teşkilâtının kaldırılmasında ehemmiyetli bir âmil olmuştur de- nebilir.

Karacasu çiftlik kooperatifi

KARACASU, (Milliyet) — 609 nu- maralı Karacasu - Çiftlik zirai kredi kooperatifi senelik toplantısını bugün Çiftlik köy mektebi salonunda yapmış, toplantıda Ziraat bankası Nazilli şube müdürü İhsan ve C. H. F. Karacasu ka- za idare heyeti reisi Ali Rıza Beyler de bulunmuştur.

Bu toplantıdan bilistifade Ali Rıza Bey kooperatifin faydaları hakkında i- zahat vermiş ve bu izahat alâka ve sa- mimiyetle dinlenmiştir.

Bu kooperatifin yedi sekiz ay gibi pek yakın bir zamanda teşekkül etme- sine rağmen az zaman zarfında çok iş yapmış sermaye ve hissedar adedi bir kaç misli artmıştır.

Kooperatifin müstahsiller üzerinde beş para bile alacağı kalmadığı gibi sa- tış fazlası olarak müstahsile borçlu çık- mış olup bu fazlayı alâkadarlara tevzi edecektir.

Antalyada Gazi heykeli

ANTALYA, (Milliyet) — Antalya vilâyet meclisi bu senenin son celsesini aktetti.

Bu celsede hükûmetimizin Antalya şimendiferinin inşası için gösterdiği a- lâkaya teşekkür edilmesine ve inşaatın mümkün olduğu kadar süratle başlan-ması için temenniyatta bulunulmasına karar verildi.

Vilâyet meclisinde Ulu Gazinin in - şa edilecek olan heykelleri için belediyeye (18000) lira yardım edilmesine de karar verilmiştir. Gene meclis kararile lise talebesi için bir yurt tesis edile - cektir.

İktısat vekâletinin yeni teşkilâtı ve Turkofis

Vekil Celâl Beyin beyanatı

Türkofis Cumhuriyet hükûmetinin kurduğu faydalı bir müessese olacaktır

ANKARA, 25. A.A. — İktisat Vekili Mahmut Celâl Beyfendi, iktisat vekâleti- nin yeni teşkilâtı ve türkofis hakkında A- nadolu ajansına şu beyanatta bulunmuş- lardır.

" Cihan iktisadiyatının harp sonrası devrelerinde geçirdiği esaslı bünye değişiklikleri ve son senelerde mücadele et- mek mecburiyetinde kaldığı dünya umumî, buhranı, her memlekette iktisat ve- kâletlerinin vazifelerini ağırlaştırmış ve dolayısila mesuliyetlerini artırmıştır.

Bu vazife ve mesuliyetin, umumî iktisadî kalkınma savaşı içinde bulunan mem leketimizde ihtiva ettiği hususî ehemmi- yet ve nezaket de aşikârdır.

Vekâletin bünyesinde yapılması zaru- rî görülmüş değişiklikler bu mülâhaza- dan doğmuştur.

Modern devletler teşkilâtında esas o- lan iş bölümü ve madde ve ihtisas, verim ve millî iktisat ihtiyaç ve icaplarına azamî nisbette uygunluk bu teşkilâtın tes- bitinde nazara alınmış başlıca prensipler dir.

Millî iktisat vekâleti, adını verecek ol- duğumuz bu yeni teşkilâtın milletin ik- tisadî bünyesindeki varlık kaynaklarını çoşturmak, emin, devamlı, kârlı istika- metler tayin ve temin etmek gibi aslî va- zifelerinde daha fazla muvaffak olacağı- nı kuvvetle ümit ediyorum.

Bilhassa işaret etmek istediğim bir nokta da şudur :

Her yeni teşkilât yeni bir memur or- dusu ve yeni bütçe yükleri doğrur fik- ri hepimizin başında eski zemanlardan kalmış bir izdir. Esas itaberile bu kabil maksatlar için alınacak fazla tahsisat ve rimli bir masraf olmak ile beraber yeni vekâlet şekli tesbit edilirken evvelâ iş ve sonra bu işi yapacak en az ve fakat liya katli adam prensipi daima göz önünde tu- tulduğu için aşağı yukarı ayni para ile daha verimli çalışma tarzı temin olun- muş ve bütçeye hemen hemen yeni faz- la masraf da yükletilmemiştir.

Büyük Millet Meclisince de tasvip buy rulduğu takdirde bu yeni teşkilât hazi- randan itibaren tatbika başlanacaktır.

Yalnız yeni teşkilâtın en mühim bir uzvu olarak mütalea edilen ve türk mal- larının yabancı memleketlerdeki sürümü- nü kolaylaştıracak yolları araştırmak ve müstahsil ve tüccarımıza yardımcı bir rehber olmak başlıca vazifesi olan "Türkiye dış ticareti işleri millî ofisleri dairesi" ni şimdiden faaliyete geçiriyo- ruz.

Merkezî Ankarad olacak ve kısaca türkofis deye anılacak olan bu yeni te- şekkülün şimdilik İstanbul ve İzmirde birer şubesi bulunacak ve ileride imkân- nisbetinde belli başlı istihsal ve ihraç merkezlerimizde de şubeler açacaktır.

Türkofis teşkilâtı üç ana kısımdan mü- rekkeptir. Diş istihbarat kısmı ticaret mümessillerini ve yabancı memleketler- deki Türk ticaret odalarını ve memleket gurupları itibarile taksimatı olan ti- caret politikası kısımlarını ihtiva eder.

İkinci kısım türk ihracat mallarını is- tihsal, satış, sürüm bakımından ayrı ayrı tetkik etmekle mükellef ihtisas masala- rından mürekkeptir.

Teylorizasyon ve istandarizasyo - nu şamil teknik manasile rasyonalleş- tirilme ve millî marka şubeleri ve me mleket dahilindeki oda, borsa ve mu- habirler de bu kısım teşkilât ıarasın dadır. Üçüncü kısım, muamelât, Türk ihracat malları, rakip mallar ve itha lât mallarına ait nümune salonları, kütüphane, konjoktör sergi ve pana- yırlar neşriyat ve propaganda ser - vislerinden mürekkeptir.

Ticaret mukaveleleri ve ticarî mü- nasebetler ve millî korunma daireleri, hazirandan itibaren türkofisde dör düncü grupu teşkil edecektir.

Bu dairenin en büyük karakteris- tiği maddî hiç bir külfet mukabili ol- maksızın müstahsil ve tüccara sırf hiz met için kurulmuş bir devlet sairesi olmasıdır. En büyük hedefi Türk ih- racat mallarının sürümünü arttırmak ve müstahsil ve tüccarın dış memle - ketlerde gözü ve kulağı olmak, onla- rın kârlı ve inkişaflı şekillerde tica - retini kollama kolduğuna göre alâka darların bu müesseseyi temamen be- nimseyeceklerinde ve her ihtiyaç du dukça emniyetle müracaat ve neşriya tını takip edeceklerinde hiç şüphe yok tur.

Bu suretledir ki, türkofisi işi de ko laylaştırılmış olacaktır.

Hülâsa, türkofis cümhuriyet hükû emtinin müstahsil ve tüccara hizmet için kurduğu faydalı bir müessese ola caktır. Ve bunu temin için nek dik - katli olacağız.,,

Teşkilât

ANKARA, 25 (A.A.) — Türk dış işleri millî ofisleri dairesi reisliğine tayin edilmi şolan sabık Londra tica- ret mümessili Kurtoğlu Faik Beyin, muavinliklerine Berlin ticaret mümes sili Necdet, Triyeste ticaret mümessi- li Muhtar, esbak ticaret mümessille- rinden Halûk Beyler tayin edilmiş - lerdir.

Türkofisi merkezi muvakkaten An karada İktısat vekâleti binasındadır. Telgraf adresi de Türkofis Ankara - dır.

Karacasu ziraî kredi kooperatifinde

KARACASU, (Milliyet) — 203 numaralı Karacasu merkez ziraî kredi kooperatifi senelik toplantı- sını fırka okuma odasında yapmış tır. Suiniyetle hareket ett'ği anla- şılan iki ortakla vefat eden iki or- tağın kayıtlarının terkini ve açıla- cak satış birliğine sermayenin yüz de yirmisi ile iştirak edilmesi ka - rarlaştırılmış, idare heyeti ve mü- rakıp raporları ittifakla kabul edi lerek gizli rey ile yapılan intihap- ta hissedarların it'mat ve teveccüh lerini kazanmış olan geçen seneki heyet aynen bu sene yine idare he yetine seçilmişlerdir.

YENİ NEŞRİYAT

Akbabanın bayram nushası

Akbaba, perşembe nüshasını, bay ram münasebetile bugün çıkardı. Renk li, nefis bir kapak içinde ve yirmi dört sahife neşredilen bu sayıda ayrıca renkli bir ilâve de vardır. Memleke - timizin yegâne mizah mecmuası olan güzel, zarif Akbabayı okumakla bay ramınızı neşe içinde geçirebilirsiniz.

Yeni adam

"Yeni Adam" ın 13 üncü numarası çıkmıştır. İsmail Hakkı, Dr. Izzeddin Şadan, Zeki Faik, Seref Nuri, Abdülfey- yaz Tevfik beylerin makaleleri, Niyazi Remzi'nin yeni iki hikâyesi, Necip Fa- zıl'ın edebiyat anketine cevabı, dünya fikir ve sanat haberlerini okuyunuz.

Heyecan ve sıkıntı yü- zünden zayıflamış

sinirlerinizi kuvvetlendirmek için

günde birkaç defa

Bromural «Knoll»

komprimeleri alınız.

Bromural, bilkimya takviye edil- miş ve bütün zararsız bir va- lerian müstahzarıdır.

10 ve 20 komprimeyi havi tüp- lerde eczanelerde reçete ile satılır.

Bu derdin çaresi nedir?

Çocuk babalarından, muallimlerden, mütefekkirlerden soruyoruz..

Çocuklarımızı nasıl okutabiliriz?

Son söz ve son cevap

İlk tahsil anketini bugün bitiriyorum. Şimdiye kadar fikirlerini Milliyet sahifelerine döken alâkadarlar içinde bir mebus (Nebi zade Hamdi Bey) çocuk babalarının ilk tedris mesuliyetini, yalnız mektebe, mektep muallimlerine ve hükûmete bırakmamalarını, tavsiye etti ve bunun çocukları baştan atma demek olduğunu söyliyerek aileye düşen vazifeleri anlattı.

Şehir Meclisi azasından bir hanım (Nakiye Hanım) eski bir muallim sıfatile şehir çocuğunun, köy çocuğunun, hocaların, tahsil çağını geçirmiş olanların vaziyetlerini ayrı ayrı teşrih etti ve tecrübeye dayanan kıymetli mütalealarını söyledi.

Bir nâşir (kitapçı Hilmi Bey); çocuğa istediği sevdiği ve beğendiği kitapları hazırlamak lüzumunu hatırlattı.

Diğer bir nâşir (Muallim Ahmet Halit Bey), muallim mektepelrine büyük ehemmiyet verilmesini, tedrisatı, mahallileştirilmesini, ilk tahsil mecburiyetinin sıkı bir kontrole alınmasını tavsiye etti.

Bir muharrir (Bürhan Cahit Bey) yalnız ilk tahsil değil, bütün tahsil müddetince sıkı bir disiplin tesisi lüzumunu hatırlayarak ilk tahsil davasını, bir inkılâp meselesi yapmanın doğru olacğını söyledi.

Bir orta mektep muallimi, muallim liklerin vekâletle idare edilmesine itiraz etti ve bunun mahzurlarını ortaya attı. Bir çocuk babası (Cemal Nadir Bey), sinemaların muzır tesirinden şikâyet etti. Bir genç kız, çocuk terbiyesine dair düşündüklerini söyledi.

Bu muhtelif fikirleri biribirine karıştırarak bir netice çıkarmak lâzım gelirse söyliyebiliriz ki, yeni bir okuma seferberliği lâzımdır. Bu seferberlik, ne kadar çabuk yapılırsa, bugünün çocukları, yarına daha bilgili bir kafa ile çıkacakardır.

Bu işte, Maarif vekâletine talim ve terbiye heyetine, maarif müfettişlerine, Maarif erkânına, mektep müdür ve muallimlerine, valisinden nahiye müdürü ve ihtiyar heyetlerine kadar bütün idare âmir ve memurlarına, düşen ayrı ayrı vazifeler vardır.

Herkes, bu yeni seferberlikte yerini ve aldığı yerin mesuliyetini kabul eder ve bütün hızile ileri atılırsa zafer muhakakktır!..

Son bir cevap

Tahsil çağındaki çocuklarla hem mektepte, hem de mecmuasının sütunlarında uğraşan "Çocuk Sesi" sahibi muallim M. Faruk Beyi son olarak anketimize cevap vermeğe davet ettim. Faruk Beyin, çok dikkate değer bulduğum fikirlerini şu satırlarda hülâsa etmeğe çalıştım:

— Bugün mektebe devam eden talebenin bir buçuk milyon okuyacak olan adedine nazaran yarı yarıya azlığının mektep ve muallim noksanından ileri gelmetke olduğunu zannediyorum. Bu iki noksanı giderinceye kadar bu azabı çekeceğiz. Yalnız bizi korkutan cihet mektebe devam edip te tahsilini yarıda bırakanlardır ki buna bir çare bulmak en büyük vazifelerimizden biridir. Fikrimi daha açıkça izah edeyim:

A — Bugün şehirde ve köyde 13,000 muallimimiz bulunmaktadır. 700 bin çocuk ilk mektepte okuduğuna göre her muallime vasati olarak 50 - 55 talebe düşmektedir. Birbuçuk milyon çocuğu okutmak icap pettiği zaman her muallime 100 - 110 talebe düşecektir ki bu halde bir muallimin bu kadar talebe ile uğraşması imkân dahilinde olamıyacağı için mezun talebe adedi bugün daha fazla olamıyacak, olsa bile pek zayıf yetişecektir. Veyahut 50 - 55 mevcuda göre muallim adedini yükseltmek icap edecektir ki bu halde de 25 - 26 bin muallime ihtiyaç hissedilecek, o zaman hususî bütçeler 13 milyonun iki misline çıkacaktır.

B — Bugün okutabildiğimiz 700, bin talebeden niçin senede 150 - 200 bin mezun veremiyoruz? Asıl mesele buradadır.

Köylerde tedrisat senede altı, yedi ay olmasına rağmen, ve çocuk ana ya, babaya senenin yarısında, iş zamanında bırakılmış olmakla beraber çocuk, köyde kendisinden en çok istifade edilen bir istihsal vasıtası hükmündedir.

Diyebilirim ki köylü çocuk iki - üç yaşından itibaren köyde ana ve babasma tahmil edilen işler kadar iş görür,

Köylü çocuğu serapa zekâdır. O, hayatla yuğrulmuştur. Onu mektepte biraz okutmakla en yüksek kabiliyetleri kendisinden bekliyebiliriz.

Fakat köyde mektep ve muallim yoksa o çocuklardan nasıl tahsil bekler ve onun ana, babasına nasıl kabahat yükelyebiliriz? Bugün 11 milyon köylü 35 - 40 bin köye dağılmıştır. En az iki köyde bir muallim ve bir mektep bulunsa yalnız köylü çocuklarını okutmak için 18 - 20 bin hoca ve mektebe ihtiyacımız var demektir. Şu halde dert çok büyüktür.

Çocuğun mekteple ve okumakla alâkasının kesilmemesi ancak kitap ve gazete ile mümkündür. Mezun çok olabilir. Fakat iki sene sonra okumayı bile unutursa emeğimiz ne olur .

Millet mektebi mezunları okuma yazmayı çok güzel öğrendikleri halde unutuyorlar. Varsın, unutsunlar. Fakat bağrımızı yakan ok, ilk mektep mezunlarının da bu kısma iltihakıdır. Gerek köy mektebi, gerek millet mektebi mezunlarının okumalarını ilerletmek ve haricî âlemle alâkalarını kesmemek için bütün Halkevlerinin, şehir, kasaba ve köy teşkilâtlarının ehemmiyetle nazarı dikkate almaları lâzım gelen bir teklifte bulunacağım:

— Şu muhakkaktır ki, bugün köye, hattâ kasabaya gazete, mecmua, kitap ya gayet az gitmekte, veya hiç uğramamaktadır. Şehirliye pek ucuz gelen bir beş kuruşluk gazete ve mecmua köylü için bir yıkımdır. Beş kuruşluk bir gazete için 10 kilo soğan, 5 kilo buğday satacaktır. Şu halde köylünün gazete ve mecmua, hele kitap edinmesine bu iktısadî buhran karşısında hiç imkân yoktur. O halde okuyamaz, okuyamaymca da her şeyi unutur.

Ne yapalım? Çok basit... Köylüye ucuz, veya teşkilâtlar vasıtasile beda va gazete dağıtmaktır.

Bu da şununla mümkündür: İç Anadoluda, üç aylık bir gazete bile yep yeni addedilmetkedir. Şu halde İstanbulun günü geçmiş nüshaları buraya üç ay sonra bile gönderilse yepyeni addedilir. İstanbul, Ankara, İzmir gazete ve mecmualarının gündelik ıadeleri ayda 250 - 300 bin adedi bulmaktadır. Kese kâğıdı tüccarlarına gideceğine bu gazeteleri muhtelif halk teşkilâtları, gazete idarehanelerile uzlaşıp satın alsalar, köylerimiz için o kadar büyük okuma membaı vücude getirirler ki.. Bu nümuneler koca bir memleketi cehaletten kurtarır, dünya ile irtibatını temin eder. Hele köy mektebinden mezun köylü çocuğu için bu gazeteler muhtelif kitaplardan kat kat üstün kıymet teşkil eder. Köylü çocuğu okumak istiyor, gazete bulamıyor, bütün tren güzergâhında köylü çocuklar bağırıyor:

— Gazeteeee.. Gazeteeee!.. Bu ne büyük iştiyaktır. Pencereden atacağınız gazete çocuk için, o köy için ne bulunmaz bir nimettir.

Maarif vekâletinin neşriyata karşı gösterdiği alâka, halkın okuma işile meşgul olarak aldığı ve kütüphanelere dağıttığı mecmua, kitap ve gazeteler memnuniyetle kayda değer. Millî Talim ve Terbiyenin aldığı mecmuaların nasıl iştiyakla takip edildiğini kütüphane memurlarından sorabilirsiniz. Bu misal de gösteriyor ki bence en pratik usul, bütün köyleri en ucuz bir şekilde gazete ve bol kitap yağmuruna boğmaktır. Bu suretle mezun çocukların tekrar karanlık bir ümmilik deryasına dalmasına en kestirme bir surette set çekilmiş olur.

M. SALAHATTİN

MÜTEFERRİK HABERLER

POLİSTE

Bir kadının İki sevdalısı

Kadın ve aşk ihtirası bir cinayete sebep oldu

Evvelki gün Yüksekkaldırımda kadın yüzünden Hasan isminde birisi, Herant isminde bir adamı ağır surette yaralamıştır. Hâdise şöyle olmuştur:

Kumkapıda oturan Herant isminde biri Alis isminde bir kızı sevmektedir. Alis ise hem Herantı sevmekte, hem Hasan isminde diğer bir gençle alâkadar olmaktadır. Bundan haberdar olan Herant bir müddet evvel Alisi sokakta yakalıyarak fena halde dövmüş ve Hasan ile olan alâkasını kesmediği takdirde öldüreceğini söylemiştir. Alis bu hâdiseden sonra Hasanı bulmuş, başına geleni anlattıktan sonra : "Ya benimle konuşma ve yahut beni himaye et " demiştir. Hasan bu söz üzerine Herantı aramış bulmuş ve Alis ile alâkasını kesmesini söylemiştir. Herant ise:

"— Ben onu uzun zamandan beri seviyorum. O da beni sever. Ben, değil, sen onu bırak,, demiştir. Bu yüzden aralarında kavga çıkmış ise de araya girilerek bir faciaya meydan verilmemiştir. Nihayet evvelki gün Hasan Yüksekkaldırımdan inerken Herant ile yüz yüze gelmiş ve derhal kavgaya tutuşmuşlardır. Bir aralık Hasan elinde daima taşıdığı büyük bir bıçağı çekerek Herantın bacağına göğsüne ve kollarına saplamıya başlamıştır. Herant kanlar içinde yere yuvarlanınca Hasan kaçmıya başlamıştır. Hasan elindeki bıçağile beraber yakalanmış, hayatı tehlikede olan Herant ise hastahaneye kaldırılmıştır.

İki çobanın ihmali yüzünden

Kartalda, Kurtdoğmuş köyü civarında iki çobanın dikkatsizliği yüzünden dört gün kadar evvel fundalıklar tutuşmuş, Emirköyü ve Uçağaç çiftliğine kadar olan arazi dahilinde dört bin dönüm kadar fundalık yanmıştır. Yangına sebep olan Beykozlu çoban Mustafa ile sığırtmacı Emirköylü Adem tutulmuşlardır.

Bir kayık battı

Esat isminde bir kayıkçı dün yüklü kayığile Paşabahçeye giderken yolda ayni tarafa gitmekte olan Mustafa kaptanın motörüne tesadüf etmiş ve kendi kayığını motörün arkasına bağlamıştır. Motör Rumelihisarı önünde şeytan akıntısı denilen yere geldiği zaman suların cereyanından sandal müvazenesini kaybederek devrilmiş ve batmıştır. Kazayı gören motör kaptanı motörü durdurmuş ve kayıkçı Esat boğulmak üzere iken zorlukla kurtarılabilmitşir. Kayıktaki eşyaalr kurtarılmamıştır.

Esrar içerken yakalandı

Beyoğlunda Sinem köyünde Bilezik caddesinde 20 numaralı evde oturan Kırcanım evinde esrar içirdiği hahaber alınmış ve yapılan aramada Bürhanettin, Mustafa, Dimitri 3 kişi esrar içerken cürmü meşhut halinde yakalanmışlardır.

Hüseyin Bey pavyonu temel atma merasimi

Himayeietfal cemiyeti Bakırköy şubesine ait doğum evinin arkasındaki arsada inşası tekarrür eden ve haznedar çiftliği sahibi Hüseyin Bey tarafından inşa edilen ve mümaileyhin ismini taşıyacak olan paviyonunun temel atma merasimi martın 23 üncü cuma günü saat on birde polis müdürü Fehmi, Bakırköy Halk fırkası heyeti idare reisi Kemal, Hilâliahmer reisi ve şehir meclisi bütçe encümeni reisi Galip Bahtiyar, kaymakam Veliyeddin, İstanbul belediye teftiş heyeti müdürü Tevfik, muallim operatör Murat İbrahim Beylerle İstanbul Himayeietfal cemiyeti Alemdar şubesi reisi, Mahfuze ve anneler birliği heyeti idare azasından Melek Hanımlar ve Bakırköy Himayeietfal heyeti faale ve idare heyeti azaları ve bir çok güzide halk huzuri ile icra edilmiştir.

Merasim Himaeietfal Bakırköy şubesi reisi Dr. Rauf Fehmi Beyin bir nutku ile başlamış ve nutku müteakip kurban kesilerek muallim operatör Murat İbrahim Beyefendi tarafından temelin ilk taşı konularak merasime nihayet verilmiştir.

Paquet kumpanyası Türk gencini tahsile göderiyor

ANKARA, 25 (A.A.) — Paquet Fransız deniz nakliyatı kumpanyası, "Ecole Superieure de Commerce de la Ville de Marseille,, mektebinde bir Türk talebesini leyli olarak tahsil ettirmeğe karar verdiğini iktısat vekili Mahmut Celâl Beye bildirmiştir.

Vekil Bey kumpanya müdürüne verdiği cevapta kumpanyanın bu suretle Türk gençliği hakkında gösterdiği alâkadan dolayı teşekkür etmiştir.

Seçilecek bu talebe iki senede mektebi ikmal ettikten sonra yerine bir diğeri kabul olunacaktır.

Vekil Bey bu kurstan istifade edecek talebenin İstanbul ticaret lisesi mezunlarından kâfi derecede fransızca bilenleri arasında açılacak bir müsabaka imtihanı ile seçilmesini kararlaştırmış ve imtihanın icrasını İstanbul yüksek iktisat ve ticaret mektebine tevdi eylemiştir.

İlk talebe önümüzdeki birinci teşrinde başlanacak olan ders senesinde Marsilyaya gönderilmiş bulunacaktır.

Teşkilâtın faydaları görülüyor

Seyrüsefer idaresinin ani kazalara yetişmek ve mütemadi surette gelip geçen vesaiti nakliyeyi kontrol etmek maksadile Maslakta bir mevki teşkil edildiği yazılmıştı.

Bu son yapılan teşkilâtın faydalarından biri de dün görülmüştür.

Darülâceze civarından geçmekte olan bir kamyonet Nesim namında bir çocuğu çiğniyerek kaçtığı yazılmıştı. Seyrüsefer bu kamyoneti tesbit ederek bunun Veli efendinin sahip ve şoför İhsan efendinin idaresindeki 3771 numaralı kamyonun yaptığı şüphe edilmiş tahkikat için şoför jandarmalara gönderilmiştir.

Bir otomobil kazası

Şoför İbrahimin idaresindeki otomobille Okçularbaşından geçerken Arsen isminde bir adama çarpmış, başından yaralamıştır.

Fakir çocuklara elbise tevzii

Kadınlar Birliği kurban bayramı münasebetile 250 fakir çocuğa elbise ve ayakkabı dağıtmıştır.

Yunan bayramı

(Başı 1 inci sahifede)

lûlleri mümesilleri takip etmekte idi.

Evvelki günkü merasim

Bayram merasimi dün akşam saat 4 de umum talebe cemiyeti azalarının Üniversite meydanında toplanmaları ile başlamıştır. Toplantıdan sonra talebe teşkilâtları Sanayi mektebi, Yüksek Ticaret mektebi, Güzel sanaatlar mektebi talebeleri ile orta mektepler mümesillerinin iştiraki ile dualar okundu ve tarihî âbidelere çelenkler konuldu. Saat 5 de caddelerde resmî geçit yapıldı ve sonra Meçhul askere eçlenk vazolundu. Resmî geçit Meşrutiyet meydanında hitam bulmuştu. Akşam olmuştu. Gece merasimi başlıyordu. Bu meydanda rengârenk hava fişenkleri yanmakta ve bir kafile talebe tarafından millî şarkılar okunmakta idi. Bu resmî geçide feyzi âti mektebinin Türk izçileri de iştirak etti. Bütün bu merasim esnasında Türk tayyareleri türlü türlü uçuşlar yapıyorlardı. Gece Akropol ve bütün şehir tenvir edilmiştir.

Kralliyetçiler

Talebelerin Meşrutiyet meydanındaki toplantısı esnasında kralliyet taraftarı talebelerden bir grup kıralliyet lehinde tezahürat yapmak istediler. Fakat Cümhuriyet polisleri derhal müdahele ettiler ve kraliyetçi talebelerle cümhuriyetçi talebeler arasında vukuu melhuz bir müsademenin önüne geçtiler. Müteakiben ayni kıralliyet taraftarı talebe grupu gece saat 11 de M. Venizelos cinayeti meselesinden dolayi mevkuf bulunan Polihronopulosun neşrettiği "Laikos ağon " gazetesinin matbaası önünde sabık kral Yorği lehinde tezahürler yaptılar fakat çabuk bastırıldılar.

Kıralliyet lehinde bir de konferans

"Parnasos" namındaki cemiyet merkezinde millî bayram münasebeti ile konferans veren asarı atika müdürü M. Kiparisi kral ve ordu kumandanı Konstantin lehinde sitayişkârane sözlerde bulundu. Konferansta hazır bulunan âyandan M. Karapanos ve bir çok zevat protesto mahiyetinde olarak salonu terk edip gittiler.

Komünistler

Dün talebeler tarafından Meçhul asker âbidesine çelenk vazolunduğu sırada bir komünist komünism lehinde alkışlarda bulundu, lâhin derhal zabita tarafından yakalandı.

M. Venizelos ve diğer Cümhuriyetçi liderler

ATİNA, 25.— M. Venizelos ve diğer Millî birlik liderleri Cümhuriyet taraftarı gazetelerde Yunan milletine hitaben yazılar yazmışlar ve Cümhuriyet idaresinin feyizlerine işaret eden Yunanistanda Cümhuriyetin tesisinden bugün kadar geçmiş olan 10 sene zarfında tahakkuk eden faydelerden siteyişle bahsetmişlerdir.

Nafiada yeni Bir teşkilât

(Başi 1 inci sahifede)

müşavirliğini deruhte etmeğe davet olunması ihtimali vardır. Muhabere müşavirliği ise, posta, telgraf ve telefon işlerinde asrın terakkiyatını takibe memur bir büro olacaktır. Bugünkü Devlet demiryolları ve limanları işletme idaresi, idarî, fennî ve malî cihetten Vekâletin demiryollar ve limanlar umum müdürlüğünün mürakabesi altına girmek üzere mevzuat değiştirilecektir. Ancak bu işletme idaresinin hükmî şahsiyeti ihtiyaç nisbetinde mahfuz kalacaktır. Amerikalı müteahassısın demiryollar idaresi için verdiği rapor mühim esaslar ıihtiva etmektedir. Bu rapor Nafia vekâletinde teşkil edilen bir komisyona tetkik ettirilmetkedir. Memleketimiz için faydalı cihetleri tesbit olunarak sıra ile tatbikma geçilecektir.

Nafia teşkilâtına mensup bütün memurlar bareme tâbi tutulacaklardır.

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme idaresi memurlarına gelince, Vekâlet bu memurların vaziyetlerini de tetkik ettirmektedir. Bu memurların ya devlet baremine tâbi tutulmaları, yahut ta yeni ve emin bir şekle bağlanmaları ve bu suretle haklarının münasip surette muhafazası mukarrerdir.

Tarihî roman: 96

Güneşin Oğlu

Yazan: İskender FAHREDDİN

Demek ki bunlar da ölebiliyorlardı?! Ya ok isabet ettiği halde ölmeseydiler, akıncılar kendilerini nasıl müdafaa edeceklerdi!

Bu korkunç manzara tüyler ürpertici bir şekil almıştı. Dövüş fazla devam etseydi, akıncılar geri çekilmeğe mecbur olacaklardı. Bereket versin ki, çok sürmedi.. Arslanlar Türk akıncılarını bırakarak develere saldırmağa başlamışlardı.

Nihayet sabaha karşı bütün arslanlar develerin başına üşüşerek, bu sesiz hayvancıkları kolaylıkla parçalıyorlardı.

Reis akıncılara şu emri vermişti:

— Develere saldıran arslanlara ok atmayınız.. Bırakınız onları, develeri parçalasınlar.. Ve siz yavaş yavaş şehrin arkasına doğru yayılınız! Güneşle beraber bağları aşıp şehre gireceğiz....

nesi bile sağ kalmamıştı.

Akıncılar reisin bu tedbirini hayretle karşılamışlardı.

Bora, bu uzun yolculuğa çıkarken, Sretelli'de Ulun hatun oğluna eski bir cenkten bahsetmiş ve atalarının arslan hücumundan bu suretle kurtulduklarını söylemişti.

Develerin üzerine sürülen yağlar zehirliydi..

Ve develeri parçalayan arslanlar biraz sonra zehirlenip ölmüşlerdi.

Bağların arasından bir takım garip boru sesleri işitiliyordu. Bu sesler belliydi ki arslanları çağırıyordu.

Ortalık iyice aydınlandığı halde hiç bir arslanın geldiği yere dönmemesi elbette Hamat kralını telâşa düşürecekti.

Bora kendi kendine:

— Ben beş arslan kurban verdim.. Kurbanlarımı ne ile korkutacak...?!

Diye söyleniyordu.

Bora akıncılara:

— Içinizden bir kısmı arslanların derilerini yüzsün..

Diye bağırmıştı.

(Kartal başlı yeğit) akıncıların hiç yıpranmamış kollarını toplıyarak şehrin arka tarafını çevirirken, güneş ortalığı iyice aydınlatıyordu.

Bora artık iman etmişti ki, Suriye kralının, Türk akıncılarile karşılaşacak ve döğüşecek büyük kuvvetleri yoktu.

Şehrin içine kapanan muhariplerin sayısı ne kadar çok olursa olsun, Türk akıncıları karşısında hiç bir zaman tutunamıyacaklardı.

Bora bu hakikati anlayınca, kralı avucunun içine düşürmüş gibi seviniyordu.

(Kartal) şehrin arkasını kuşatırken Bora da Hamat kapılarına dayanmıştı.

Hitay:

— Kuşu kafesinde yakalayalım ve ondan Baykut'un hesabını soralım....

Diyordu..

Çoban kızının içi yanıyordu.

kadar kolay ve çabuk mu ölmeliydi?

Hitay demir kapıları yıkıp biran evvel içeriye girmek istiyordu.

— Baykut.. Seni bu müthiş tuzağa düşürenlerden öcümü alacağım.... Seni ölünceye kadar unutmıyacağım!

* * *

Arslanlardan sonra boğa yılanları

Akıncılar şehri arkadan kuşattıkları sırada, Bora da Hamat kapılarını zorlamağa başlamıştı.

Akıncılar büyük kargılarla kapıların eşiklerini dövüp parçalamağa çalışıyorlardı.

Bora bu kapılardan birisi kırılınca içeriye çabuk gireceğini umuyordu.

Fakat tam bu sırada Türk akıncıları hiç te düşünmedikleri bir felâkete uğradılar. Yüksek dıvarların üstünden birdenbire Türklerin üzerine kaynamış susam yağları dökmeğe başlamışlardı.

Suriyelilerin dıvar delikleri arasından Türkleri gözetledikleri an-

Bora'nın bile sol kulağı ve sol elinin üstü hafifçe yanmıştı.

Hepsi birden geriye çekildiler..

Sur kapıları önünde kavrulanlardan henüz ölmiyenleri yavaş yavaş meydana doğru çekmişlerdi.

Hamatlıların kendilerini ve memleketlerini kahpece müdafaa etmeleri Bora'nın canını sıkıyor, şehrin içine biran evvel girebilmek için yeni tedbirler düşünüyordu.

Şehrin arkasını kuşatan akıncılar da yeni bir felâketle karşılaşarak, bağları yarıp içeriye girememişlerdi.

Akıncılar şehrin arkasındaki bağlık yerlerde çok büyük ve kalın boğa yılanlarının yollar üstünde şahlanarak Türklerin üzerine saldırdıklarını görmüşlerdi. Bu canavarlar da belliydi ki kral tarafından tahrik edilmişlerdi. Hattâ yılanlar o kadar uzun müddet açkalmışlardı ki, sert kayalara bile canlı hayvan yakalamış gibi sarılıp sıkıyorlardı.

Bora atına binerek bu tarafa yetiştiği zaman akıncıların yılanlardan kaçarak geriye doğru dağınık bir halde koşuştuklarını gördü.

Güneş'in oğlu bu felâketin de

koyunu yılanların arasına salıverdi. Bora bu yılanlarım üç ayda bir defa yem yediklerini ve karınları şişince fazla hareket edemiyerek bir köşede sinip kaldıklarını biliyordu.

Koyunlar yılanlı sahaya yayıldılar..

Yılanlar bir koyundan fazla yemiyorlardı.

Koyunların yarıdan fazlası ortada kalmıştı.

Bora dokuz adım boyunda müthiş bir boğa yılanının yanına sokulmuştu.

Yılan, üzerine atıldığı bir koyunu evvelâ boğdu.. Ayaklarını ve başını bükerek kırdı.. Bir iki defa üzerine sarılarak, karnı girecek bir şekle soktuktan sonra, gittikçe genişleşen ağzını açtı ve koyunu başı ve postu ile birlikte yavaş yavaş yuttu...

Yılanlar koyunları yakalayınca etrafında dolaşan akıncılara saldırmaktan vazgeçmişlerdi.

Koyunları yutan boğalardan kimisi olduğu yerde çöreklenip kaldı.. Kimisi de bağların arasından süzülerek izbe köselere akıp gitti-

BUDAPEŞTE BEYNELMİLEL SERGİSİ

4 - 14 Mayıs

Avrupa satış merkezi

Her nevi tafsilât, ziyaret ve sergiye iştirak için fahri mümessili bulunan Galata'da Kutu Hanında 5 numaralı:

INTRAK

Beynelmilel Nakliyat Bürosu - Telefon: 24173

D. AXELRAD (14896)

Kırmızı Değirmen

[Mulen Ruj Müdiriyeti]

Bayram günlerinde

Deniz Kızı **EFTALYA**

SADİ Hanım ile Türkiye Arap rakıslarını mükemmelen oynıyan bir hanımı muhterem müşterilerine takdim edecektir.

Fiyatlarda zam yoktur. (14982

SPOR

Spor tebliğleri

Voleybol ve basket heyetinden :

30-3-1934 cuma günü Galatasaray lokalinde yapılacak maçlar :

Voleybol :

İstanbul - Feneryılmaz saat 17 de, hakem Ekrem Bey. Topkapı - Galatasaray 17,30 da hakem Ekrem Bey.

Basketbol :

Vefa - Kumkapı - Hilâl 18 de hakem İlhâmi Bey. Galatasaray - İstanbuspor 19 da hakem İlhâmi Bey.

Müsabakalara tam vaktinde başlanır. Voleybol müsabakalarına (5), Basketbol müsabakalarına da (15) dakika geç kalan takımlar hükmen mağlup adolunurlar.

Futbol

İstanbul mıntakası futbol heyeti riyasetinden : 30-3-1934 tarihinde yapılacak mıntaka birincilik müsabakaları.

Taksim sahasında saha komiseri : Muslih Bey. Süleymaniye - Beykoz B. T. saat 12,30 Hakem İzzet Muhiddin B. Altınordu - Topkapı İ. T. saat 14,15 hakem Rüştü B. Süleymaniye - Beykoz İ. T. saat 16 da hakem Suphi Bey.

Fenerbahçe sahasında : Saha komiseri Necmi Bey. Fenerbahçe - İstanbul Spor B. T. saat 12 de hakem Ahmet B. Eyüp - Hilâl İ. T. saat 13,45 te hakem Kemal Halim B. Fenerbahçe - İstanbul Spor saat 15,30 da İ. T. hakem Nuri B.

Beşiktaş (Şeref) sahasında : saha komiser Nuri B. Topkapı - Altınordu B. T. saat 9 da hakem Hzlit İbrahim B. Beşiktaş-Galatasaray Genç T. saat 12 Halit Galip hakem. Ortaköy - Doğan Spor İ. T. saat 13,15 hakem Sadi B.

Bayramlaşma

Hilâl Spor Kulübü riyasetinden :

Hilâllilerin, Bayramlaşmak ve bu münasebetle müsahabeler yapmak üzere bayramın üçüne müsadif 28 Mart 1934 çarşamba günü saat 15 te kulüp binasını teşrifleri rica olunur.

Talebe birliğinin davetı

Milli Türk Talebe birliğinden :

Martın 27 inci günü saat 13 te Galata rıhtımına yanaşacak olan Karol vapuru ile 100 kadar Romanyalı Üniversite talebesi gelecektir.

Bütün arkadaşların rıhtımda hazır bulunmaları Martın 27 inci günü saat 10-12 ye kadar Birlik binasında bayramlaşma olacaktır.

Askerî tebliğler

Beyoğlu askerlik şubesinden : Piyadeler : 316 ilâ 326 Bakayasiyle 327 doğumlular: Jandarmalar : 316 ilâ 327 bakayasiyle 328 doğumlular kâmilen ve 329 doğumlularda kısmen. Madde: 1 — Yevmi içtima 15 Nisan 934 günüdür. İçtima günü gelmeyenler hakkında bakayalığı tesbit edilecek ve askerlik mükellefiyeti kanununun maddei mahsusu mücibince haklarında ceza tatbik edilecektir.

Madde: 2 — Nakti bedel 14 Nisan 934 akşamına kadar kabul edilecektir.

Madde : 3 — Evvelce nakti bedellerini vermiş olan islam ve gayri islam efrat 28 Nisan 934 tarihinde mahallerine sevke dilmek üzere şubeye müracaatları.

Kadıköy icra dairesinden :

Nasuh Beyin tahtı tasarrufunda bulunan Moda caddesinde 70 No. lu bir bap dükkânın kiracısı bulunan saatcı Mehmet Nuri ef., mezkûr dükkânı kunturato müddeti hitam bulmuş olmasına rağmen tahliye etmemiş olduğundan mücir tarafından vaki tahliye talebi üzerine berayi tebliğ gönderilen ihbarname kiracının dükkânı kapayarak bir semti meçhule gitmiş olduğu anlaşılarak tebliğ edilememiş olması dolayisiyle keyfiyetin ilânen tebliğine karar verilmiştir. Tarihi ilândan itibaren on beş gün içinde mezkûr dükkân kiracısı tarafından tahliye edilmez veya bu bapta itirazı olupta bildirmezse on beş gün sonra zorla tahliye edileceği ve dükkân içinde mevcut mahcuz eşyadan gayri mevcut eşyanın masrafı borçluya ait olmak üzere bir tarafta tahtı muhafazaya alınacağı ihbar yerine kaim olmak üzere ilânen tebliğ olunur. (14948)

CENUBİ ANADOLU MADEN

Türk Anonim Şirketinden:

Şirketin 22 Mart 934 Perşembe günü saat 11 de adi surette içtimaa davet edilen hissedaran umum heyeti toplanışında nisabı ekseriyet hasıl olmadığından, ayni ruzname müzaker edilmek üzre mezkûr toplantının 19 Nisan 1934 perşembe günü saat 11 tarihine talik edilmesi şirket esas mukavelenamesi 27 nci maddesine tevfikan karargir olmakla hissedaranın hisse senetlerini veya banka makpuzlarını içtimadan bir hafta evveline kadar şirket merkezine tevdi ve dühuliye varakası almaları ilân olunur.

Ruznamei müzakerat :

1 — 933 İş senesi muamelât ve hesabatına ait İdare meclisi ve Murakıp raporlarınnı okunması,

2 — Bilânço ve kâr ve zarar hesaplarının tasdik ve idare meclisinin ibrası,

3 — Esas mukavelenamenin 13 maddesi mucibince İdare Meclisi azasının yeniden intihabı,

4 — Murakıp intihap ve ücretinin tayinile İdare Meclisi azasının hakkı huzurlarının tesbiti. (14950)

Tasfiyede

SANAYII ZEYTIYE ve KIMYEVIYE T. A. ŞIRKETI

Heyeti umumiye akdi için hissedarana davetname, 28 Şubat 1934 tarihinde neşrolunan davetnameye tevfikan bunda münderiç ruznamei müzakeratta muharrer mevat hakkında icrayi müzakere için hissedaran efendiler işbu Martın 28 nde heyeti umumiyede içtimaa davet edilmiştir.

Bayram münasebetile yevmi mezkûrda inikadına imkân olmadığı cihetle heyeti umumiye şirketin merkezinde toplanmak üzre önümüzdeki 14 Nisan cumartesi günü saat 11 de talik edilmiştir.

Şirketin hali tasfiyeye konması dolayisile Meclisi Idare, ifai vazifeden sakit olduğundan ve binaenaleyh ruznamei müzakeratta Meclisi Idare raporunun okunmasma, Meclisi Idare azalarının tahsisatma ve yeniden intihaplarına veya yerlerine başkalarının tayinine dair münderiç fıkralara hacet kalmadığından bu fıkraların zikir ve dercedilmemiş gibi addi hususunu kayıt buyurmalarını hissedaran efendilerden rica olunur. (14945)

MANGANEZ

Türk Anonim Şirketinden :

Şirketin 22 Mart 934 perşembe günü saat 15 de adi surette içtima davet edilen hissedaran umum heyeti toplanışında nisabı ekseriyet hasıl olmadığından, ayni rüzname müzakere edilmek üzre mezkûr toplantının 19 Nisan 934 perşembe günü saat 15 tarihine talik edilmesi şirket esas mukavelenamesi 51 nci maddesine tevfikan karargir olmakla hissedaranın hisse senetlerini veya banka makpuzlarını içtimadan bir hafta evveline kadar şirket merkezine tevdi ve dühuliye varakası almaları ilân olunur.

Ruznamei müzakerat :

1 — 933 İş senesi muamelât ve hesabatına ait İdare Meclisi ve Murakıp raporlarının okunması,

2 — Bilânço ve kâr ve zarar hesaplarının tasdik ve idare Meclisinin ibrası,

3 — Akseki, Çaldağ, Mendos madenlerinin terki hususunda karar ittihazı.

4 — Esas mukevelenamenin 25 madde sine tevfikan kıdem itibarile çıkarılan Meclis azası yerine aza intihabı.

5 — Murakıp intihap ve ücretinin tayinile İdare Meclisi azasının hakkı huzurlarının tesbiti. (14951)

Sultanhamam No. 12

Mevsim

Manifatura mağazaları

Muhterem müşterilerine bayramı tebrik eder. (14888)

ŞÜKÛFE

ITRIYAT FABRİKASI

Rağbet'erinin minnettarı olduğu muhterem müşterilerinin bayramını kutlular.

Tek kollu

Gazi Cemal'in

Gazi Gişesi

Muhterem müşterilerinin Kurban bayramlarını kutlular.

Cildiye ve zühreviye Mütehassısı

Dr. NURİ OSMAN

Haseki hastanesi cildiye şefi

Beyoğlu Elhamra apartımanı 3 üncü kat No. 3 Telefon: 42885 (14578)

1678

Dr. Nuri Fehmi

Göz Hekimi

Cağaloğlu Süreyya Bey apart. saat 2-6ya kadar. Telefon 23212

1210

İstanbul - Bahçekapu

OROZDİ - BAK

Müessesatı: muhterem müşterilerinin Kurban Bayramını saygı ve sevgi ile kutlular

(14986)

BİLECİK RAKISI

Sahip ve âmili muhterem müşterilerinin bayramlarını saygı ile kutlular ve bayramı neşe içinde geçirmelerini diler.

Fabrikası: Galata, Mumhane cabesi No 67 Tel. 40057

(14885)

TERZİ

MUSLUBAŞ OĞLU ŞEVKET

Muhterem müşterilerinin bayramını kutlular, Saadetler diler. Yeni Postahane karşısında No. 36 Telefon: 23713

(14886)

YENİ **AHTER** Terzihanesi

Muhterem müşterilerinin bayramını kutlular

Tel: 20766 Sirkeci Ankara caddesi No 94

(14942)

Liseler Mübayaat Komisyonundan:

Istanbul Erkek Lisesinin Nisanın birinci günü yapılacak elektrik tesisat münakasası Nisanın 15 inci Pazar günü saat 16 ya talik edilmiştir. (1410)

Ahırzaman Peygamberi Hazreti **Muhammet** Hayatı ve kurduğu dinin esasları Yedinci forma çıktı. Maarif kütüphanesinde 5 kuruştur.

14981

ANADOLU

Türk Sigorta Şirketi

4 Üncü Vakıf Han İstanbul

İhtiyat ve Sermayesi: **(1.000.000)** Türk Lirasıdır.

Nama muharrer hisse senetlerinin (% 60)ı Türkler elindedir.

Türkiye İş Bankası tarafından teşkil olunmuştur. İdare meclisi ve müdürler heyeti ve memurları kâmilen Türklerden mürekkep yegâne Türk Sigorta Şirketidir. Türkiyenin her tarafında (200) ü geçen acentalarının hepsi Türktür. Türkiyenin en mühim müesseselerinin vebankalarının sigortalarını icra etmektedir.

Yangın, Hayat, Nakliye, Kaza, Otomobil

sigortalarını en iyi şeraitle yapar. Hasar vukuunda zararları sür'at ve kolaylıkla ödar.

Telgraf: İMTİYAZ - Telefon: İst. 20531 1215

1216

ASİPİN

KENAN

Sizi soğuk algınlığından, nezleden, gripten, baş ağrısından koruyacak en güzel ilâç budur. (14307)

1650

DIŞ MACUNLARI

BOTOT

EN SIHHİLERİDİR

Deniz yolları

İŞLETMESİ

Acenteleri : Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han Tel. 22740

Bartın yolu

BURSA vapuru 26 Mart PAZARTESİ 19 da Sirkeci rıhtımından kalkacaktır. (1387)

1753

İzmir sür'at yolu

GÜLNİHAL vapuru 26 Mart PAZARTESİ 16 da Sirkeci rıhtımından kalkacak doğru İzmir'e gidecek ve dönecektir. (1388)

1754

İskenderiye yolu

İZMİR vapuru 27 Mart SALI 11 de Galata rıhtımından kalkacak doğru İzmir, Pire, İskenriye'ye gidecek ve dönecektir. (1389) 1755

Trabzon yolu

ANKARA vapuru 17 Mart SALI 20 de Galata rıhtımından kalkacak. Gidişte Zonguldak, İnebolu, Sinop, Samsun, Fatsa, Gireson, Vakfıkebir, Trabzon, Rize'ye, Dönüşte bunlara ilâveten Sürmene, Ordu'ya uğrayacaktır. (1401)

3 üncü kolordu ilânları

M. M. V. Satınalma komisyonundan:

Yerli fabrikalar mamulâtından 14,000 adet kilim kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 1-4-934 pazar günü saat 15 tedir. Taliplerin nümune ve şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için de o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektuplarile Ankara M. M. V. Satınalma komisyonuna müracaatları. (3488) (1114)

1467

* * *

M. M. Ve. SA. AL. Kom. dan :

Müteahhit nam ve hesabına pazarlıkla yerli imali 1400 adet velense satın alınacaktır. Pazarlığı 3-4-934 salı günü saat 11 de yapılacaktır. Taliplerin pazarlığa iştirak için o gün ve vaktinda Ankara'da M. M. Ve. Satınalma Komisyonunda bulunmaları. (3495) (1342)

1742

Op. KEMALETTİN CEMİL

Ankara caddesi No. 50 üst katta öğleden sonra hasta bakar, kırık ve sair cerrahî hastalıklar rontgenle tetkik ve tedavi olunur. Tel. 22926

(14440)

1618

Dr. H[illegible] [illegible]ORUNİ

Valide kıratanesi [illegible]nda (13732)

1237

ŞCHAUB RADYOLARI

Bütün dünyaca tenınmış olan

Şchaub Fadrikası en müşkülpesent Radyo meraklılarını memnun etmek Için

Bu sene 3 yeni model

çıkarmıştır. Fiatlarının ucuzluğuna rağmen verdikleri netice Harikulâdedir. Radyo almadan **ŞCHAUB** Makinesini tecrübe ediniz. Bu makine ile dünyanın her bir tarafını dinleyebilirsiniz. Tediyatta kolaylık yapılır.

Peşin tediyede hususî Iskonto

Satış yeri - RİKARDO LEVİ Sultan Hamam - Havuzlu han No. 9 - 11

Model Velt Süper 34 18 - 2000 metreye kadar bütün istasyonları alma hassası büyüktür Fiatı 330 Lira

Model Bali 2 18-2000 metreye kadar alır. Fiatı 200 lira

Halk modeli 200 - 2000 metreye kadar alır. Fiatı 120 liradır 13932 1356

DEVLET DEMİRYOLLARI İDARESİ İLANLARI

Filistinde Telâvivde 26 Nisan 934 tarihinden 26 Mayıs 1934 tarihine kadar devam etmek üzere açılacak panayıra, teşhir için gönderilecek emtea ve eşya, hatlarımızda :

Seyriseri ile nakledilecek ve sınıflarına göre seyrihafif ücretine tabi tutulacaktır.

Sergide satılmayıp iade edilecek emtea ve eşya da, bidayeten gönderilen istasyona parasız nakledilecektir.

Panayıra gönderilecek eşyaya ucuz tarifenin tatbikina 1-4-934 tarihinden başlanacak ve satılamamak dolayısile bu eşyanın bidayeten gönderildiği istasyona parasız iadesi 25 - 6 - 934 tarihine kadar devam edecektir. Bu kolaylıktan istifade etmek isteyen mal sahipleri sergi Hey'etinden gönderecekleri eşyanın cins ve miktarını gösterir bir vesika alıp eşya ile birlikte istasiyonlara tevdi edeceklerdir.

Sergide satılmıyan emtea ve eşyanın parasız nakli için de, evvelce sergiye gönderilmek üzere nakli esnasında tanzim edilip eşya ile birlikte verilen hamule senedile sergi Komisyonundan bu hususta almacak bir vesikanın istasiyona ibraz ve tevdi edilmesi icap eder. (1385) 1751

---

1 — 20-5-934 tarihinden itibaren idaremize ait İzmit iskelesinden geçirilecek eşyanın beher yüz kilo ve kesrinden 12 kuruş ücret alınacaktır. 7-7-1928 tarih ve 41 numaralı tarifenin İzmit iskele ücretlerine ait ahkâmı lâğvedilmiştir.

2 — 20-5-1934 tarihinden itibaren Haydarpaşa'da nakilden sonra veya sevkedilmek üzere antrepoya konulması istenilecek " Patates, Soğan, her nev'i kuru sebze, Şeker ve grupaj eşyası" ndan on gün müddetle antrepo ücreti alınmıyacaktır.

3 — Maden nakliyatına yapılmakta olan

A — Haydarpaşa, Derince, Mersin ve Samsun'a mürettep maden nakliyatına, maden tarifesi üzerinden yüzde 20.

B — Haydarpaşa ve Derince'ye nakledilecek madenlerin Liman ve rıhtım ücret ve resimlerinden yüzde 20.

C — Mersin veya Derince'ye nakledilecek manyezitlere C bareminden yüzde 40.

Tenzilâtlar, 1-3-1935 tarihine kadar temdit edilmiştir. (1386) 1752

Akay İşletmesi Müdürlüğünden:

1 — Kurban Bayramına müsadif 26 Mart Pazartesi, Salı Çarşamba ve Perşembe günleri Adalar hattında Cuma tarifesindeki seferler icra olunacak ve bundan başka Büyük Ada'dan saat 18,30, Heybeliden 18,45, Burgazdan 19,00, Kınalıdan 19,15 te kalkarak köprüye saat 20,00 de varmak üzere bir alâve sefer yapılacaktır.

2 — 30 Mart Cuma günü de yukarda yazılı ilâve seferi icra olunacaktır. (1379) 1749

Satılık Çiftlik

Bursa Ziraat Bankasından:

Bursanın garbında Karacabeyin şarkında Mudanya ve Tirilyenin cenubunda Bursa-Karacabey ve Mudanyaya umumî şose ile merbut önünden Nilüfer çayı geçen ve tahminen elli bin dönüm miktarında Sabangir ve Orman ve mer'ayı havi toprağı kuvvetli, havası ve mevkii iyi Haydar namile anılan bir çiftlik tasfiye dolayisile müstacelen satılacaktır. İcabında 50-100 hanelik bir köy olabilir. Talip olanların ve fazla izahat almak isteyenlerin iki ay zarfında Bursa Ziraat Bankasına veya müteveffa Saffet Bey Zade Memduh Beyin resmî tasfiye memuru Bursada Avukat Halil İbrahim Beye müracaatları ilân olunur. (687) 1241

Holantse Bank-Üni N.V

Sabık Bahrısefit Felemenk Bankası

İstanbul Şubesi Galata Karaköy Palas Meydancık Alalemci Han

Her türlü Banka muameleleri. Kasalar icarı

UMUMÎ MÜDÜRLÜK : AMSTERDAM

Şubeleri : Amsterdam, Buenos Aires, İstanbul, Rio de Janeiro, Santos, Sao Paulo.

1229

Parasız

Büyük Bir Tali Müsabakası

Tesisatı Elektrikiye Türk Anonim şirketi

S A T İ E

tarafından Elektrik Şirketinin bütün müşterileri arasında parasız büyük bir tali müsabakası hazırlanmıştır.

1 nci ikramiye-Bir soğutma makinesi kıymeti 425 lira
2 „ „ - Bir banyo ısıtıcı makina „ 88 „
3 ncü „ - Bir elektrik süpürgesi „ 80 „
4 „ „ - Bir masaj makinesi „ 65 „
5 nci „ - Bir elektrik fırını „ 50 „

Bu eşya, Taksim'deki daimî elektrik Sergisinde gösterilmektedir.

Müsabakaya iştirak etmek için Elektrik Şirketi abonelerinin mezkûr sergiye doğrudan doğruya kendilerinin gitmeleri ve musabakaya dair bir mektubun ilişik bulunduğu Elektrik makbuzunu göstererek numarasını kaydetmeleri lazımdır. (14322) 1480

UMUM KİBRİT ACENTALARINA

1 — 1 Nisan 1934 tarihinden itibaren perakende olarak halka beher BÜYÜK KUTU KIBRIT 70 PARAYA ve beher KÜÇÜK KUTU KIBRIT 60 PARAYA satılacaktır.

2 — Acentalar, 31 Mart 1934 tarihinde, gerek ellerinde bulunan ve gerek satılmak üzre perakendecilere verip te henüz satılmamış olan kibritleri zikrolunan tarihte merkezlerinde toplayarak mikdarlarını aşağıda yazılı şekilde tesbit ettirmek mecburiyetindedirler.

3 — Acentalar, perakendecilerden geri alacakları kibritler için perakendecilerine evvelce vermiş oldukları bedeli hesap edecek ve mezkûr bedel mukabilinde 1 Nisan 1934 ten itibaren yeni satış fiatı, yeni beyiye ve ikramiyeleri hesap etmek suretile kibrit vereceklerdir.

4 — Acentanın gerek kendi deposunda bulunan ve gerekse perakendecilerden geri alacakları kibritler 31 Mart 1934 tarihinde mahalli malmemuru, malmemuru bulunmayan mahallerde mahalli mülkiye memuru huzurunda tadad edilerek 4 nusha zabıt varakası yapılacak ve bu zabıtlar malmemuru ve acenta tarafından imza edilecektir. Zabıt varakalarından bir nushası malmemurunda, bir nushası acentada kalacak ve diğer iki nushasını da acenta derhal teahhütlü olarak Şirkete gönderecektir.

5 — Acentalar yukarıdaki maddeye tevfikan 31 Mart 1934 tarihinde henüz satılmamış olan bütün kibritleri toplayacaklarından, ondan sonra kimin tarafından ve her hangi sebebe müstenit olursa olsun hiç bir talep ve iddia nazara alınmayacaktır.

6 — Acentaların, gerek perakendecilerden 31 Mart tarihine kadar geri alacakları kibritler bedeli mukabilinde 1 Nisandan itibaren verecekleri kibritler için ve gerekse 1 Nisandan itibaren satacakları kibritler için perakendecilere verecekleri beyiye ve ikamiyeler aşağıda gösterilmiştir :

BÜYÜK KUTU KIBRITLER İÇIN 4 % (YÜZDE DÖRT)
KÜÇÜK KUTU KIBRITLER İÇIN 8 % (YÜZDE SEKIZ)
(bunun yüzde dördü beyiye ve yüzde dördü ikramiyedir).

7 — Acentaların işbu muameleden mütevellit hesapları zabıt varakalarındaki mevcutlarına nazaran Şirketçe tesviye edilecektir. TÜRKIYE KIBRIT VE ÇAKMAK INHISARI

1662

26 nisan ilâ 26 mayıs 934 te devam edecek

Filistinde 1934 TEL - AVİV ŞARK BEYNELMİLEL PANAYIRI

Türk Müstahsilleri ile Sanayicilerine

TÜRK TACIRLERINE Müstahsalâtını bütün Avrupa memalikine ihruç vesaitini takdim ve Şark ve Garp memalikindeki münasebatı ticariyelerinin inkişafını temin eder. Tafsilât için İstanbulda Bencibare hanında 12 - 15 numarada **G. B L U M**'a müracaat. Telefon: 20494

Yolcu ve Yük için **N A T T A** seyahat acentalığına müracaat 14093

1476

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

8000 ton Rekompoze kömürü: Kapalı zarfla münakasası 31/Mart/934 saat 14 de

Donanma ihtiyacı için 8000 ton rekompoze kömürünün kapalı zarfla münakasası 31/Mart/934 Cumartesi günü saat 14 te icra kılınacaktır. Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün münakasasına iştirâk edeceklerin de yevmi mezkûrda Kasımpaşa'da kâin Komisyona müracaatları. (970) 1341

Gedikpaşada Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Kartal Maltepesinde yeniden yapılacak Jandarma Gedikli Küçük Zabit Mektebi kapalı zarf usulile yaptırılacak ve kapalı zarf münakasası 1 Nisan 934 pazar günü saat 15 te yapılacaktır. Talipler şartnameyi keşifname ve pilânları görmek üzere istedikleri vakit pazarlığa iştirak için de gösterilen günün muayyen saatinde ilk teminat makbuzile Komisyonumuza müracaatları. (1015) 1450

Istanbul kibrit Satıcılarına

1 — 1 Nişan 1934 den itibaren halka BUYUK KUTU KIBRITLER 70 PARAYA, KUÇUK KUTU KIBRITLER 60 PARAYA satılacaktır.

2 — Ellerinde eski fiyattan kibriti bulunan satıcılar 28 ve 29 Mart tarihlerinde kibritlerini aşağıda gösterilen mahallere iade edeceklerdir. Bu tarihlerden sonra vukubulacak herhangi bir talep veya müddeiyat kat'iyyen nazarı itibare alınmıyacaktır.

3 — 1 Nisandan itibaren perakendecilere terkolunacak beyiye ve ikramiyeler aşağıda gösterilmiştir.
BUYUK KUTULAR IÇIN : 4 % (Yüzde dört) beyiye
KUÇUK KUTULAR IÇIN : 4 % (Yüzde dört) beyiye ve 4 % ikramiye ki cem'an 8 % (Yüzde sekiz)

TURKIYE KIBRIT VE ÇAKMAK INHISARI
'STANBUL ACENTALIGI
Tahir
Tahmis sokak No. 52.

MURACAAT MAHALLERI

Istanbul	Mehmet Ali	Efendi	Aksaray Ordu caddesi 202 N. Tütüncü
Istanbul	Ali	„	Fatih Atpazarı caddesi 2 No. Bakkaliye M.
Bakırköy	Bedros	„	Istanbul caddesi Kurukahveci
Beyoğlu			Pangalti Kurtuluş cad. 33 No.Kurukahveci
Beyoğlu	Ali	„	Istiklâl caddesi Ağacami karşısı 163 No.
Beyoğlu	Sadık	„	Kalyoncu Kulluk 2-24 No. Tütüncü
Galata	Moiz	„	Kürekçiler
Beşiktaş	Abbas	„	Ihlamur Küçük Hamam 26 No Tütüncü
Usküdar	Ali	„	Horhor Çeşme karaısı 40 No. „
Kadıköy	Haydar	„	Kilise meydanı 38 No. „
Ortaköy	Malûl Ibrahim	„	Uncu sokak 26 No. „
Büyükdere	Ibad	„	Piyasa caddesi 64 No. „
Beykoz	Nihat	„	Iskele karşısı 70 No. „
Büyükada			Macar caddesi 14 No. „

1663

1 Nisan 1934 ten başlıyarak

YENİ KİBRİT FİATLARI

BUYUK KUTU : 70 PARA

KUÇUK KUTU : 60 PARA

1 — Halen 100 paraya satılmakta olan büyük kutu kibritlerin 1 Nisandan itibaren 70 paraya, ve halen 2 kuruşa satılmakta olan KUÇUK kutu kibritlerin de 60 paraya satılacağı muhterem halka ilân ve fazla talep eden satıcıların derhal Şirkete veya acentalarına ihbar edilmeleri rica olunur.

2 — Acentalar perakendecilerin yedlerindeki kibritleri 31 Mart 1934 tarihine kadar geri alacaklarmdan muhterem halkın kibritsiz kalmamaları için bir kaç günlük ihtiyaçlarını şimdiden temin etmeleri mercudur.

TÜRKIYE KIBRIT VE ÇAKMAK INHISARI

1664

Büyük Tayyare Piyangosu

16 ncı tertip 6 ncı keşide 11 Nisan 1934 tedir.

Büyük ikramiye 200.000 liradır

Ayrıca: 25.000, 20.000, 15.000, 10.000, 5.000 liralık ikramiye ve 50.000 liralık bir mükâfat vardır. 1508

Gedikpaşada Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Jandarma ihtiyacı için (21,000) çift yün çorap satın alınacak kapalı zarfla münakasası 10-4-934 salı günü saat onbeş te yapılacaktır. İstekliler şartnamesini görmek için her gün, münakasaya girmek için de gösterilen günün muayyen saatına kadar muvakkat teminat makbuzu ve teklifnamelerile birlikte Komisyonumuza müracaatları. (1300) 1671

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Pazarlıkla Yalovadaki Idaremiz binasının arsası etrafında ihata dıvarı inşa ettirilecektir. Taliplerin resim, şartname ve keşifnameyi gördükten sonra pazarlığa iştirâk etmek üzere yüzde 7,5 teminatlarile beraber (7-4-1934) cumartesi günü saat 15 te Galata'da Alım, Satım Komisyonuna müracaatları. (1395)

Üniversite Mübayaat Komisyonundan:

1 — Fen Fakültesine bağlı Eczacı Mektebi inşaat ve tadilâtı ile Tıp Fakültesi teşrih ve ensaç binası sıcak su tesisatı 1-4-934 Pazar günü pazarlıkla ihale edilecektir.

2 — Talibi olanların usülü dairesinde müracaatları ve pazarlık günü yüzde 7,5 teminatlarile beraber Komisyonda hazır bulunmaları ilân olunur. (1398)

Umumî Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü ETEM İZZET